

January

THE DAWN

1933

LIST ZA
AMERIŠKE
SLOVENKE

GAZETA

OFFICIAL
ORGAN OF
S.L.W.I.O.
OF AMERICA

GLASILO
SLOVENSKE
ŽENSKE
ZVEZE
V
AMERIKI

Uradno glasilo
Slovenske Ženske Zveze
v Ameriki

ZARJA

THE DAWN

Official Organ of the
Slovenian Ladies Union
of America

Izhaja vsak mesec

Published monthly

Naročnina\$2.00 na leto
Za članice SŽZ. 1.20 na leto

Subscription-price\$2.00 per annum
Members of the SLU..... 1.20 per annum

Urednica in upravnica:

JOSEPHINE RACIC

Editor and Manager:

Naslov:

"ZARJA", 2054 W. COULTER STREET, CHICAGO, ILL.

Address:

Entered as second-class Matter June 28th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24th, 1912

Ustanovljena 19. dec. 1926
v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Slovenian Ladies Union

Organized Dec. 19th, 1926
in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Gl. Odbor - Supreme Committee

Duhovni nadzornik — Spiritual Adviser:

Rev. Anton Schiffrer, 2320 North Lake Dr., Milwaukee, Wis.

Predsednica — President:

Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Prva podpredsednica — First Vice-President:

Barbara Kramer, San Francisco, California

Druga podpredsednica — Second Vice-President:

Annie Trdan, Chisholm, Minnesota

Tajnica — Secretary:

Josephine Račič, 2054 W. Coulter Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka — Treasurer:

Anna Motz, 9630 Ave. L, South Chicago, Ill.

Nadzornice — Auditors:

Josephine Erjavec, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Rose Smole, Bradley, Ill.

Albina Novak, Cleveland, Ohio.

Svetovalke — Consultants:

Mary Darovec, 19114 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

Magdalena Widina, Pittsburgh, Pa.

Mary Kopač, West Allis, Wis.

Dorothy Dermeš, Steelton, Pa.

Margaret Kozjan, Pueblo, Colo.

Prosvetni odsek — Educational Committee:

Josephine Račič, Chicago, Ill., urednica in upravnica 'Zarje'

Josephine Hočever, Cleveland, Ohio.

Jennie Ozanich, Eveleth, Minn.

Frances Ponikvar, Cleveland, Ohio.

Mary Urbas, Cleveland, Ohio.

Načelnica Izobraževalnih klubov—Superintendent of Educational Clubs:

Albina Novak, 6036 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Anton Schiffrer:

Srečno novo leto!

SPODOBI se, da si sedaj, ko ponujajo zadnji dnevi starega leta roko novemu, želimo po lepi stari navadi eden drugemu srečno novo leto. Naj ne bo to voščilo samo prazna fraza, ki se čuje od ust do ust ob tem letnem času povsod, kjer se zbirajo ljudje, pač pa srčna želja kristjana, ki je dolžan želeti vsakomur, da bi novo leto prineslo vsem obilo blagoslova na duši in telesu.

Sreča! Kaj je sreča? Ali si jo že kdaj videl? Sreča je po javnem mnenju nekaj izrednega, prijetnega in koristnega, ki se človeku pripeti slučajno. Lonec zlata, zakopan daleč za deveto goro in deveto vodo! Kdor ga bo slučajno našel, se lahko smatra za srečnega. Za kristjana ima beseda sreča gotov in stalen pomen. Zanj je vsa zemeljska sreča opoteča. Edina sreča, ki je ne morejo požreti molji, in rja snesti, in tudi ne odnesti tatovi, je večna sreča v nebesih. Vse kar se more pripetiti človeku tukaj na zemlji in mu prinesiti veselje ali pa žalost, ni drugega kot sredstvo v dosego končnega namena. Večna sreča edino je nekaj gotovega, nekaj določenega, namreč zagotovljeno plačilo po težkem in dobro opravljenem delu. Za človeka, ki ima vero v svojem srcu, ima vsak dan sproti svojih 24 ur. Vsaka izmed teh ur mora biti tako porabljena, da on pozabi pri svojem delu na svojo malenkost. Delo je tisto seme, ki obrodi stoteri sad zadovoljnosti in notranjega miru tukaj na zemlji, po smrti pa zagotovi blaženost in večno srečo.

Vsak je svoje sreče kovač. Vsakdo si jo razlaga po svoje in jo išče na svoj način; strinjamo se pa vsi s slovenskim pesnikom ki trdi, da:

"Gorje mu, kdor v nesreči biva sam,
Al' srečen ni, kdor srečo uživa sam."

Sebičnežu je sreča nepoznana. Kdor noče umreti od dolgočasje in svojih sebičnih idej, mora iskati srečo izven samega sebe, namreč v človeški družbi. Po svoji naravi je človek tako ustvarjen, da ne more zadoščati samemu sebi, ni neodvisen: njegova sreča zavisi od sreče drugih.

Ni še tako dolgo, ko so vodilni narodi pozabili to osnovno resnico. Prenapeti nacijonalizem, ki je napajal vsak posamezen narod z domišljijo, da

je najboljši na svetu in zato najspodobnejši, in poklican v to, da zagospodari nad drugimi narodi, je doživel svoj sodnji dan za časa Svetovne vojne. Niti do danes se še niso naučili, da se ne da udobno živeti na sosedovih razvalinah. Pod pretvezo človekoljubnosti in navdušenosti za demokratska načela je zabredla tudi Amerika v evropske homatije in skušala finančno zagospodartiti nad celim svetom. Nakana se ji je posrečila. Kdo ne čuti posledic? Vse se sklanja mogočnemu dolarju. Naše žitnice so napolnjene in naše blagajne preobložene. Celi svet je naš dolžnik. Pri vseh teh blagrih se ne počutimo srečne. Vse nas menda zavida in vsakdo sovraži. Posledico te zavidnosti in tega sovraštva čutimo vsak po svoje, vsak na svoji lastni koži. Naša kupčija spi, tovarne počivajo, kmet se ne more iznebiti svojih pridelkov. Nad 12,000,000 delavcev išče dela zastonj. Zima je tukaj. Nihče ne ve, kaj bo prinesel jutrajšnji dan. Zvezna vlada pripoznava, da sama ni kos tem razmeram, in pozivlja narod, da si ustanavlja po celi deželi odbore, ki naj olajšajo bedo in stradanje med ljudstvom. Kako bridka je šola, ki nas uči že skozi tri leta, dan za dnem, da "Srečen ni, kdor srečo uživa sam!"

Počasi, pa gotovo, se vrši preobrat v naših socialnih razmerah. Ni krvava revolucija, po kateri je vedno hrepenelo rdečegledo časopisje, pač pa preobrat zakonitim potom, kot je zmožen le v ljudovladi. Ta preobrat je zadel žensko še dosti hujše kot moškega. Beseda "karijera" je zginila iz ženskih ust. Mesto tega se je zavedla ženska ob tej nesreči, da je njeno mesto danes stati ob strani moža, brata, očeta, ali pa sina, in držati po koncu njegov upadajoči pogum in njegovo moštost.

Moč ženske obstoja v tem, da je po svojih lastnostih tako različna od moža, in da ga izpopolnjuje v ravno tistih lastnostih, v katerih je on navadno skrajno pomanjkljiv. Idealna je; bolj kot možki. Ona verjame v cerkev, v vlado, v glasbo, poezijo, umetnost in sploh vse, kar je lepo in dobro. Ona ga vabi v lepše svetove življenja in mu kaže pot v lepše svetove. Ona ga navdušuje in spodbuja k dobremu. Ona mu pomaga pozabiti kruto realnost, in kadar mož izgubi svojo glavo zaradi

malenkosti, je ona tista moč, tisto bitje, ki ga pomiri.

Depresija še ni končana, in če je, so njene posledice nič manj bridke. Legija je število mož, ki žive še vedno v strahu, kdaj bodo ob delo in plačo. Ni toliko negotovost dela, ki prinese moškemu gube na čelo, kot strah, kako bo sprejela to vest ona, ki čaka doma in se briga zato; naj si bo potem že mati, žena, hči, ali pa sestra. Dasiravno zavisi njeno življenje od njegovih žuljev, ti bo vsakdo pripoznal, da ga je bolj potrl strah, kako naznaniti to vest njej, kot pa izguba dela. Srečen se šteje oni mož, ki je prestal tak izpit brez ženskega prejočanja ali pa nepretrganega molka, ki zadene še dosti hujske kot jok. Še dosti bolj srečnega se sme šteti oni mož, ki je prejel od nje v pozdrav besede zaupanja, nov pogum in novo vero v samega sebe in svojega bližnjega. Takim previdnim ženskam — katerih število je danes tudi legija — ki trpe nemo in drže možev pogum in vero v boljše dni po koncu, se ima danes Amerika zahvaliti, da razmere niso še dosti slabše. Na take ženske stavi Amerika svoje upanje danes, ko se vleče iz močvirja depresije. Kako bo ženska vršila to svojo nalogo, od tega zavisi bodočnost Amerike.

Pred dobrim mesecem dni so odkrili literarni kritiki, da se dela pisatelja Nathanaela Hawthorna v marsikaterih izrazih ne ujemajo z besedami v rokopisu. Obdolžili so njegovo ženo Zofijo, češ, da je ona predelala rokopise in namesto krepih, bolj pomembnih izrazov, ustavila milejše besede. Med rokopisi se je našel tudi življenjepis, ki ga je sestavil pisatelj sam. Kot Hawthorn sam pripoveduje je bil slabotnega zdravja. Presedalo mu je telesno delo, in duševno še dokaj bolj. Zato ni nikdar ostal dolgo na enem mestu. Predno se je lotil pisateljavanja, je prišel zopet ob delo. Počasi in s strahom v srcu je pripovedoval svoji ženi nesrečo, ki ga je doletela: "Zofka, z menoj ne bo nikdar nič. Zopet sem ob delo."

"Nič ne de. Lotil se boš onega dela, o katerem si mi že tolikokrat pripovedoval," ga je hitro zavrnila žena. Na ustnicah ji je igral naiven smeh. Govoriti je lahko, toda kako se bomo preživeli, če bo jaz posedal za mizo? Mesto da bi odgovorila, se je spravila nad kovček, ki je stal v kotu. Prinesla

je na dan staro denarnico in jo položila na mizo z besedami: "To bo dovolj za toliko časa, da izvršiš nameravano delo."

"Kje si to pobrala?"

"Dragi moj, vedno sem bila prepričana, da tiče v tebi izredne zmožnosti. Računala sem leto za letom, da se boš nekoč lotil svojega dela. Od denarja, ki si mi ga dajal od časa do časa za hrano, sem vsakokrat položila na stran po par novcev za tak slučaj."

Tako se glasi zgodovina knjige "The Scarlet Letter", ki je še danes znano kot najboljše literarno delo na ameriških tleh. Ženine besede so vlile nov pogum in novo vero v Hawthorna. Njej se ima zahvaliti Amerika za svojega najboljšega pisatelja.

Ženska je praktična. Na milijone jih je danes, ki že leto za letom rešujejo svoje probleme na načine, katerih mož sploh ne more zapopasti. Ko je mož izgubil svoj pogum, se ženska še vedno ozira proti nebu, dobro vedoč, da stari Bog še vedno živi, in dokler se sveti na nebu kaka zvezda, je še vedno upanje, da bo napočil lepši dan.

Svet je sit svojih napak, ki jih je napravil s svojo sebičnostjo. Bližnja bodočnost ima pokazati, kam se bo premaknil; ali korak bližje k propadu potom vojsk in gospodarskih kompeticij, ali bo pa nastopil novo pot in združil narode v bratsko vezajemnost, kakor je učil Kristus. Nikdar se ni nudila ženski lepša priložnost voditi moža k dobremu, mu kazati pot k boljšemu življenju, ki vodi k večni sreči, kot ravno v teh dneh bede in obupa.

Za Slovensko Žensko Zvezo je leto poteklo srečno. Število članstva se je pomnožilo nepričakovano. To priča, da je slovenska žena poznala svojo nalogo in je vršila svojo dolžnost ne le do svojega doma, temveč tudi do svojega naroda. Dopisi pričajo, da je bila vedno v prvi vrsti, kadar se je šlo za dobrobit njene cerkve ali pa za dobrobit katoliškega tiska. Osrečila je potom svojega dela druge in ravno tako samo sebe. Zanj je bilo, to leto — srečno. Ženska, ki bo v prihodnjem letu vršila svoje dolžnosti nasproti svojemu domu, nasproti svojemu narodu in nasproti svojemu Bogu, si že danes lahko zagotovi, da bo zanjo leto 1933 — srečno.

B. T.:

Ženska o ženski.

KDOR misli, da feminizem ni danes v nevarnosti, naj posluša Mrs. Bowman iz Richmond, Va. Njeno pravo ime se glasi Mrs. Geline McDonald Bowman. Poleg tega da je predsednica kluba "Business and Professional Womans Club", je tudi žena predsednika agenture za advertiziranje. Njen mož ni odvisen od nje, ker se peča s prekupevanjem zemljišč. Ker sta oba ro-

jena v Virginiji, plove po njunih žilah toliko plave krvi, kolikor je pri ameriških razmerah sploh možno in dovoljeno po konstituciji.

Mrs. Bowman govori v imenu 60.000 žensk, ki spadajo v klub. Vsaka izmed teh žensk ima ali svoj urad ali pa se peča s kupčijo. Neodvisnost ženske od moškega je glavni cilj te organizacije. V klub spada 75 predsednic bančnih zavodov, več

ravnateljic železnic, in žensk, ki predstavljajo nad 500 različnih poklicev. Delavnost kluba se lahko sklepa po tem, da se je zadnjih 12 let izplačalo za šolanje žensk nad pet sto tisoč dolarjev, da so se usposobile za raznovrstne poklice, ki so se popreje smatrali za moške poklice.

Zadnjih par let se je začela kazati mržnja proti feminizmu. Kupčijske in delavske razmere kriče za spremembo in brezdelni mož je začel zabavljati proti prevelikim pravicam, ki jih uživa ženska nemoteno tako lepo dobo let. Moževa jeza je naperjena proti omoženi ženski, ki kompetira z moškim in mu odjeda kruh. "Ta neizzvana histetrija moškega", pravi Mrs. Bowman, "je brez vsakega povoda, nepoštena in ne-ameriška. Moškega se vzame za zmožnega že zaradi tega, ker je moškega spola, ženska pa mora dokazati, da je sposobna za delo. Državne in mestne oblasti mečejo omoženim ženskam polena pred noge in zahtevajo vsak dan večjih in novih sposobnosti, medtem ko bogatega samca nihče ne vpraša, zakaj se on silí v delo. To ni niti zakonito in tudi ne pošteno. Zmožnost bi se imela upoštevati v prvi vrsti in povsodi. Spol bi sploh ne smel priti v poštev."

Vse kaj drugega vidi princezinja Aleksandra Kropotkin za to nezadovoljnostjo. Ona se vprašuje, če so se morebiti končno odprle oči možu in če se slednji ne pripravlja za odpor proti ženski nadoblasti ne le doma, temveč tudi v javnem življenju. Njena opazovanja in njene opazke so tako času primerne, da jih je vredno priobčiti.

Od l. 1920 sta si moški in ženska politično enaka v Zedinjenih državah. Ženska je danes na boljšem, ker si je obdržala privilegije, katere je uživala še predno je dobila v roke pravice do politične enakosti. Ne samo, da zahteva ameriška ženska, da ji vsi privilegiji ostanejo nedotaknjeni, ona jih zna izrabljati tako spretno v svoje namene kot nobena druga ženska na svetu. Poleg tega je toliko neprevidna, da se celo ponaša v družbi, kako zna zlorabljati privilegije, in s tem obrača večjo pozornost nase, kot je koristno zanjo. Zgodovina priča, da je vsak odpor še vedno rodil upor, in da je imelo izrabljanje privilegijev vedno odpor za posledico.

"Nikjer na svetu ni mož tako pod komando ženske" — pravi Aleksandra Kropotkin — "kot ravno v Ameriki. Naj Amerikanec še toliko upošteva zmožnost svoje žene in njeno pomoč pri delu, gotovo je, da bi se ravno tako otrese te pomoči, če bi se obenem mogel iznebiti ženskega vmešavanja v njegove posle. Slišala sem nezadovoljnega moža, ki je zatrjeval, da večina moških ni drugega kot gostje čez noč v hiši svojih žen. V devetih slučajih izmed desetih določa kraj doma ženska. Previdna je dovolj, da pokliče moža za svet, kje se bo postavil dom, živi se pa tam, kjer si je ona sama

izbrala prostor. Koliko prostora je odmerjenega njemu v domu? Postelja v spalnici in pol omare za obleko. Ker ni bilo doma prostora zanj, si je mož začel ustanavljati klube. Sledila mu je v klub in se navzela vseh njegovih slabih navad. V kajenju ga poseka, pri pijači ni nič bolj izbirična kot on. Brivnica se že davno več ne smatra za možovo trdnjavo. Pri rokoborbah boš našel toliko žensk kot moških. Zakotne pivnice so napolnjene z ženskami, ki tam obhajajo poraz nad pregrešnim salunom, v katerega spodobni ženski ni bilo dovoljeno vstopiti.

Leta 1930 je bilo zaposlenih nič manj kot 11.000.000 žensk; več kot ena tretjina teh je bila poročenih. Recimo, da je polovico teh gnalo pomanjkanje na delo; druga polovica se je držala stanovitno dela zato, ker je bila tako razvajena, da je morala zapraviti dosti več kot je mogel zaslužiti njen mož. Slednja je tista, proti kateri je naperjena moževa jeza. Njena kaprica in strast za zapravljanje sta jo napravila svetovno znano. Nega telesa in strast za nove obleke sta gnali moža v obup in deželo v polom. Ženske, ki so se pehale za državnimi posli, zanemarjale svoje posle in svoj poklic kot matere in žene, samo da so živele v razkošju, so one, ki so obrnile pozornost same na sebe na orgije zapravljanja od strani vlade. Na tisoče in tisoče jih je prišlo ob delo. Ker moževi dohodki niso zadostovali, so zahtevale začasno razpoko, da lahko še naprej služijo po uradih svojih mož. Te sebične, neprevidne ženske so izzvale revolucijo v socijalnih razmerah, ki imajo uničiti moč in nadoblast ameriške žene. Nedvomno bo trpelo zaradi njih na milijone drugih žensk, ki so popolnoma nedolžne.

"Sedaj je prvič v zgodovini Zedinjenih držav, da se je mož zavedel, da je napravil napako, ko je prepuščal šolsko vzgojo izključno učiteljicam. Vzgojile so mu sinove po svoje, v strahu in spoštovanju do ženske, življenjsko nalogo moža so pa popolnoma prezrle.

"Misleci obtožujejo žensko, da je njena razkošnost privedla deželo do roba propada. Njeno vmešavanje v politiko in njena nevednost v ekonomičnih vprašanjih je napolnila državne urade z nesposobnimi ljudmi obeh spolov, katerim ni za drugo kot za lasten dobiček. Njena strast po nadoblasti je uvedla prohibicijo v deželo in njena svojeglavnost jo drži v konstituciji.

"Lok, ki je preveč napet, poči!" Tako govori Aleksandra Kropotkin. Kot hči kneza Kropotkina, revolucionarja, je preživela večji del svojega življenja izven Rusije. Evropejsko socijalno življenje ji je znano. V Ameriki je preživela zadnjih pet let in imela vstop v najboljše kroge.

Bodočnost bo povedala, katera izmed teh dveh žensk ima prav.

Naše seje.

SREDIŠČE in življenje vsake organizacije, vsakega posameznega društva ali kluba, so seje. Ako so seje dobro obiskane, je to znamenje, da se članstvo zanima za delovanje svojega društva, svoje organizacije. Dobro obiskane seje značijo, da je večina članstva aktivna in zainteresirana v vse probleme, ki se tekom časa pojavljajo, naj bo to pri podružnici ali Zvezi. Velika udeležba na sejah pa tudi spričuje, da so seje privlačne in zanimive, ter da odbornice, posebno pa predsednica, pozna in razume svoj posel in svoje dolžnosti. Ker bo z novim letom marsikatera odbornica nastopila svoj urad in bo marsikatera nova predsednica prevzela vodstvo sej v prihodnjem letu, zato pač ne bo odveč, ako se natančneje seznanimo z dolžnostmi, katere so odborom naložene, in z redom, katerega se naj podružnice poslužujejo na svojih sejah. Za podlago te razprave sem si vzela občno znana in priznana pravila, takozvana "Robert's Rules of Order", po katerih zboruje kongres Združenih držav, in katera je večina naših Jednot na svojih konvencijah odobrila. Pisala pa bom po dnevnem redu, kot ga ima naša Zveza označenega.

Otvoritev seje z molitvijo. Ko pride čas, da se seja odpre, predsednica da trikrat znamenje s kladivom, nakar članstvo vstane. Predsednica opravi običajno molitev. Po molitvi predsednica s kladivom enkrat udari, nakar članstvo sede.

Prečitajo se imena odbornic. Navadno podružnice čitajo imena svojih odbornic le na glavnih sejah.

Prečita se zapisnik zadnje seje. Na tem mestu bi rada poudarila važnost zapisnika. Nekateri mislijo, da je zapisnik samo nekaka formalnost; nekaj kar ni ravno neobhodno potrebno, in se dela ker je tako pač navada pri vse družtvih. To je zmota. Zapisnik vsakega društva, tako tudi naših podružnic, je najvažnejša listina, kar jo ima podružnica. V slučaju kakega nesporazuma ali negotove trditve, bi vsa ustna izročila nič ne veljala, edino kar je v zapisniku označeno, je veljavno in to odločuje. Zato toplo priporočam, da posvečate največjo pažnjo vašemu zapisniku, ter gledate, da je natančno tako spisan, kot se je seja vršila.

Zapisnik se navadno vodi po sledečem načinu: Zapiše se številka podružnice in kraj, datum, in kakšna je seja — redna ali izredna — dalje kdo predseduje (predsednica ali mogoče podpredsednica). Označi se, ali je bil zapisnik prejšnje seje

sprejet ali ne; nato sledi razprava, kakoršna se pač vrši, in to po dnevnem redu: Vpišejo se imena vseh novopristopilih članic, vknjižijo se poročila odbornic (seveda na kratko); zapišejo se vsi sklepi in predlogi, za katere se je glasovalo, če so bili sprejeti ali ne. V zapisnik pridejo tudi imena onih, ki so stavile tiste predloge, ki so šli na glasovanje; ni pa treba pisati imen tistih, katere so predloge podpirale. Ako je seja glavna in se voli odbor, je treba v zapisnik staviti vsa imena predlaganih članic za razne urade, kakor tudi imena izvoljenih in koliko glasov je katera dobila. Ako imate na seji še kaj točk za pouk in zabavo, naj se te na kratko v zapisniku omenijo. Končno se zapisniku pristavi še čas, ko se je seja zaključila in zapisnikarica, oziroma pomožna tajnica, se pod zapisnik podpiše. — Prva točka na prihodnji seji je čitanje tega zapisnika, kar predsednica članstvu naznani. Ko je zapisnik prečitan, predsednica vpraša, ali je kaj pripomb ali popravkov k zapisniku. Ako ni nobenega odziva od članstva v tem oziru, predsednica pove, da je na mestu predlog za sprejem zapisnika. Ko je ta predlog stavljen in podpiran in z večino odglasovan za sprejem, predsednica zapisnik podpiše, kar je znamenje, da je bil sprejet kot čitan. Ako je pa zapisniku treba dodati kaj popravkov, se isti stavijo na konec zapisnika s pripombo: "Zapisnik sprejet s sledečimi popravki," nakar so isti naštet. Nato predsednica zapisnik podpiše. — Toraj vidite, da je zapisnikarica jako važna uradnica, in srečna je tista podružnica, ki ima dobro zapisnikarico.

Sprejem novih članic. Sprejem se vrši po obredu, kakoršnega imamo v naših pravilih določenega. Predsednica naj čita počasi in razločno, da bodo nove članice lahko za njo ponavljale. — Prvi vtis je neizbrisen. Skušajte toraj vašim novim članicam na prvi seji napraviti tako dober vtis, da ne bodo hotele nobene seje zanaprej zamuditi.

Predlaganje novih članic. Ako ima katera izmed članic kako kandidatino za predlagati, naj njeno ime pove. Vsaka članica pa, ki misli kakšne novo k podružnici pripeljati, naj skrbi, da je res sposobna postati naša članica, to je, da odgovarja zahtevam Zveze, katere so: biti mora jugoslovanskega pokolenja, praktična katoličanka, lepega moralnega vedenja in pri dobrem zdravju. Stara ne sme biti preko 55 let in ne mlajša kot 15 let. Tako določajo pravila in po teh se moramo vse brezpogojno ravnati.

(Dalje prihodnjič.)

Po ženskem svetu.

IZ POLITIČNE ARENE. — Kdor misli, da ženska ne ve, kako bogato polje se ji nudi v političnem življenju, in kdor trdi, da je treba žensko šele zbuditi, da se bo začela zanimati za politiko, se moti. Po natančnih poročilih je bilo letos število žensk, ki so se potegovala za državne in deželne urade v 31 državah, nič manj kakor 102. To niso samo zanikarni tajniški uradi po domačih krajevnih pisarnah, pač pa službe vse od kraja. Dve ste se potegovali za mesto guvernerja; 28 za sedež v kongresu; 69 za druge državne urade. Koliko jih je na tiketih za deželne zakonodaje, statistike ne povedo. Seveda so razdeljene na različne stranke. Socijalistinj je 23, komunistk 22, 22 demokratkinj, 17 republikank in šestero takih, ki prisegajo na prohibicijo. Druge spadajo vse k manjšim strankam ki so bolj lokalnega kot nacionalnega pomena.

Za kongresno mesto se je potegovala Mrs. Hattie W. Caraway iz Arkansasa, ki je zavzemala zadnje leto izpraznjeno mesto svojega pokojnega soproga, demokratskega senatorja iz države Arkansas. Državo South Carolina je želela zastopati v kongresu Miss Clara Harrigal, republikanka. Miss Esther H. Elfret iz New Jersey je obljubljala zvestobo prohibiciji, če bo izvoljena. Za nižjo zbornico v kongresu je kandidiralo 26 žensk. Najbolj znane so Edith McClure Patterson, republikanka, in Florence E. Allen, demokratkinja iz Ohio.

Ruth Taunton, tajnica Ženske nacionalne stranke navaja sledeče vzroke za tako veliko število žensk hrepenceh po državnih službah: "Ženska se je po 12 letnem zanimanju za politiko povzpela do stopinje, ko se jo sme smatrati za sposobno za odgovorna mesta. Poleg tega je ženska prisiljena potegovati se za odločilna mesta, da si vsaj obdrži pravice, ki si jih je dosedaj pridobila."

Volivni boj, ki je bil vedno znan po svoji reklami in šarlatanstvu, so ženske seveda še povečale. Nad polovico poslušalcev pri vseh političnih shodih je bilo po navadi žensk. Niso pa nastopale le kot poslušalke, temveč tudi kot govorice na političnih shodih. Mrs. Alice Longworth se je kosala v svoji govornosti z Mrs. Dolly Gann. Dasiravno v vednem boju za prvenstvo v družabnem Washingtonu, sta si podali roke in obe nastopili za koristi republikanske stranke.

Mrs. Chapman Catt, Miss Emma Wooley in druge prvoboriteljice za ženske pravice so nastopile javno v navdušenih govorih za Hooverja in republikansko stranko. So toliko izvežbane v zgodovini in državnstvu, da vedo, da je republikanska stranka tista, ki živi od privilegijev in se zato tudi klanja privilegijem. Po njihovem prepričanju ženska še vedno boljše uspeva na privilegijih kot pravicah. Nad 18.000 žensk je imela republikanska stranka v politični službi le zato, da je okrepčala svojo politično moč. Vsi ti brezpomembni uradi bodo ustavljeni kakor hitro pride na krmilo kaka druga stranka.

Največjo senzacijo sta imeli napraviti

Mrs. H. Foster Bain, stara 53 let in Mrs. Samuel Dolbear, stara 50, obe iz New Yorka. Obe sta že stari materi in obe navdušeni za zrakoplovstvo. Usedli sta se na zrakoplov, ki sta ga krstili za "Flying Grandmothers" in sta se napotili proti zapadu, da delata propagando za republikansko stvar in njenega predsedniškega kandidata. Na nesrečo se jima je razbil zrakoplov že v Chicagu. V kljub temu sta nadaljevali svojo pot in nastopili v Iowa City, Iowa. Ker njihov stroj še ni bil popravljen, sta se vrnili v New York potom komercialnega aeroplana, da bo "po vsem tem direndaju" — kot se je izrazila Mrs. Bain — "dobil njihov kandidat vsaj dva glasova v mestu New York."

Tudi demokratje niso umalovali ženske pomoči. Najboljša njihova pomočnica je bila seveda zopet Mrs. Taylor Ross, ki je bila svoje dni guverner države Wyoming. Mrs. John Greenway je menda pripomogla, da je zmagal demokratizem v državi Arizona. Kot se poroča tudi Miss Frances Perkins, delavski komisar v New Yorku, ni držala rok križem za časa političnih bojev. Znano je, da je demokratski predsednik naklonjen misli, da se da eno mesto v kabinetu ženski, ki je najbolj sposobna za tako delo. V tem slučaju bo najbrže ena izmed zadnjih dveh zasedla to mesto.

Kako so izpadle volitve za ženske splošno, do sedaj še ni bilo obelodanjeno nobeno sporočilo. Uradno je bilo naznanjeno, da je zmagala Mrs. Miriam A. (Ma) Ferguson. Obljubljala je za časa volitev, da bo imela država Texas dvoje guvernerjev, namreč njo in njenega moža, za eno samo plačo če bo izvoljena. Njen mož je bil namreč odstavljen zaradi poverb, ko je bil guverner, in kot tak je nesposoben za državno službo po zakonu. Ker ima pa še vedno dovolj privržencev, so do sedaj že v tretje podelili čast "Mami" Ferguson, "Pa" pa seveda opravlja delo kot popreje.

Mrs. Hattie Caraway bo zastopala državo Arkansas za nadaljnjih šest let. Na novo je bila izvoljena kot zastopnica v kongres Mrs. Mary T. Norton iz New Jersey. Ona ima dobre skušnje v tem oziru, ker je že popreje zastopala štirikrat svojo državo v kongresu.

Republikanke letos niso imele sreče pri volitvah. Zastopnica Ruth Baker Pratt, ki je zastopala interese bogatih meščanov v New Yorku, je izgubila svoj sedež v zastopniški zbornici. Mrs. Albert Gallatin Sims, ki se je udeleževala v političnem življenju države Illinois pod imenom Miss Ruth Hannah McCormick, je bila poražena že za časa primarnih volitev, in kot taka sedaj ni prišla več v poštev. Ista nesreča je zadela Mrs. Ruth Bryan Owen v državi Florida. Sama je odstopila zastopnica Effiegene Wingo iz Arkansasa. Mrs. Willa Eslick, zastopnica iz Tennessee, se bo umaknila v mesecu decembru, ko bo potekel termin njenega pokojnega moža, ki ga je ona zastopala po njegovi smrti.

Rezultat volitev ni izpadel povoljno

za ženske po sedanjih poročilih. Do sedaj je bilo najmanj po sedem žensk v poslanski zbornici. Kakor kaže, bosta prihodnje leto samo dve ženski v nižji zbornici, in ena, namreč Mrs. Caraway, v višji.

"POZABLJENA" ŽENSKA. — Pozabljena ženska se pripravlja te dni na novo konvencijo v mestu Washington, tako sporoča The Womans National Committee for Education against Alcohol. Obe narodni stranki sta prezrli želje volilk, ki štejejo nad 5.000.000 glasov. Te volilke, vse sovražnice opojnih pijač, hočejo, da vlada upošteva njihove glasove in njihove želje.

Kot poroča Mrs. Anna Steve Richardson, se bo zgornji skupini pridružilo tudi vse žensstvo, ki se ne strinja z nobeno politično stranko, katera zastopuje ženske. Ženska ni zadovoljna s političnim naziranjem ameriških političnih voditeljev. Kadar so volitve v teku, vedno apelirajo pri kraju, je ženska pozabljena in politični voditelji sploh ne vedo zanjo do prihodnjih volitev. Veliko je še žensk, ki se dajo vjeti na lepe besede, večina je pa razočarana po 12 letih enakopravnosti. Po svojem številu nimajo zadostnega zastopstva niti v kongresu in tudi ne v državnih službah. Pri vsakih volitvah se obeta, da bodo dobile tudi ženske svoja mesta v predsedniškem kabinetu, do sedaj so ostale vse te obljube le na papirju in bodo tudi zanaprej, če "pozabljena" ženska ne zahteva s svojim nastopom, da se mora upoštevati ženski spol tudi v normalnih časih.

Novi administraciji se obetajo nič manj burni časi kot jih je videla sedanja vlada v Washingtonu. Žensk najbrž ne bo tako lahko pregnati, kot so napravili zadnje poletje z veterani; seveda, če bodo nastopile enotno in vstrajale pri svojih zahtevah.

NEKATERE IZ TRME, DRUGE ZARADI KORISTOLOVSTVA.

— Pravijo, da kar si je ženska enkrat zabila v svojo glavo, ostane. Po tem pravilu se je ravnila delegacija Womans' Christian Temperance Union za časa zadnjega zborovanja, ki se je vršilo dne 17. avgusta t. l. v Seattle, Wash. Zadnje leto je bilo usodepolno za temperenclarje. Banka, na kateri je bil založen zvezin denar, je propadla; obe narodni konvenciji sta zapisali tej zvezi skorajšno smrt. Klub temu so sklenile delegatnje, da bodo šle naprej po začrtani poti do zmage. Mrs. Ella E. Boole, ki je nosila predsedniško zastavo že na osmih konvencijah, je bila zopet izvoljena s pretežno večino. Mrs. Ida B. Wise Smith iz Des Moines, Iowa, je bila izvoljena enoglasno za podpredsednico.

Niti običajnih bojev ni bilo opaziti na letošnji konvenciji. Brez vsakih debat se je izrekla delegacija takole: "Me verjamemo, da se bo ameriško ljudstvo uprlo v kratkem času in zahtevalo novo stranko, ki se bo zavzemala za moralne ideale in za to, da se mora 18. amendment

(Dalje na str. 8.)

URADNA POROČILA

Poročilo glavne predsednice.

*Novo leto pričenjamo. — Da bi bilo za vas, drage sestre, nad vse prijetno in veselo! — Da bi bile obvarovane vseh nesreč in nezgod, ter se veselile zdravja in zadovoljnosti! — Da bi tudi v novem letu delovale za svojo organizacijo s isto vne-
mo in gorečnostjo, kakor ste v preteklem! — To so moje želje in novoletna voščila do vas vseh.*

V Ameriki imamo navado sklepati razne novo-
letne resolucije, katere pa držimo samo tako dolgo,
dokler se nam ne nudi prilika jih prelomiti. Ker
bo letos pri Zvezi konvenčno leto in se bodo naše
misli, ideje in nazori večkrat križali, bi bilo jako
lepo in priporočljivo, da bi si naše članstvo za svojo
novoletno resolucijo izbralo strpnost in obzirnost,
ter to obljubo držalo celo leto.

Priznati moram, in to z veseljem, da se je zad-
nje čase z ozirom na strpnost in obzirnost med na-
šim članstvom veliko izboljšalo. Ne prihaja mi
več toliko malenkostnih osebnih pritožb, kakor
sem jih včasih prejemale. Seveda se tu in tam
katera še prav od srca pokrega, kar bi bil že pravi
čudež, če bi se ne. Ako bi tega ne bilo, bi jaz še
ne vedela ne, da sem predsednica ženske organiza-
cije.

Vsaka članica ima pravico pritožiti se, ako se
ji godi krivica od strani podružnice ali organiza-
cije. Vsaka članica ali odbornica ima popolno
pravico vprašati za svet, v vseh ozirih tikajočih se
Zveze ali podružnic. Glavna predsednica je zato
v uradu, da svetuje in z ostalim gl. odborom vred
tolmači pravila organizacije. Dolžnost gl. pred-
sednice je tudi, da izravna male nesporazume,
ki se od časa do časa pojavijo. Nobena organiza-
cija namreč ni tako popolna, da bi šlo pri nji vse
kot po žnori; tudi pri nas ne more iti ker smo še
mlade. Ljubo mi toraj je, da se obračate do mene
za nasvete, in veseli me zaupanje, katerega stavite
v moj urad. Po svojih močeh sem in bom skušala
ustreči vsaki članici in odbornici, v zadevah, ki se
tičejo podružnic, organizacije ali pravic posamez-
nih članic. Vedno sem gledala, da je bilo vsako pi-

smo, uradno ali privatno, točno odgovorjeno, dasi
so se včasih od mene zahtevalo odločitve, ki bi ne
imele z Zvezo nobenega opravka. — Letos bo pa
konvencija, katera mi bo brezdvomno prinesla ve-
liko izredne pisave in dela, zato prosim naj članice
vzamejo na znanje, da letos privatnih zadev ne
bom reševala in se mi naj z njimi prizanese.

Nekatere nečlanice se čutijo včasih poklicane,
da je treba pri naši Zvezi kaj "pofiksati". Pišejo
mi pisma, v katerih mi razlagajo grehe te ali one
naše članice, mi razodenejo vse njene družinske
razmere in na koncu je navadno takale pripomba:
"Nisem članica vaše Zveze, pa se mi zdi potrebno,
da Vam to pišem." — Tako poročilo ni prav nič
potrebno. Vesela sem, da dotičnica, ki mi to piše,
ni naša članica. Sebi in drugim bi več koristila,
ko bi malo pred svojim pragom pometla.

Večkrat sem že omenila, da pisma brez pod-
pisa nimajo pri meni nobene veljave; pa še vseeno
prihajajo. Taka pisma so sramotna, in nobena
ženska, članica naše Zveze ali ne, se ne bi smela
tako ponižati, da piše anonimno pismo. — Zakaj
bi se bale podpisati, ako je vsebina pisma resnič-
na? Meni je zaupanje naših članic sveto. Nihče
ne izve imena dopisovalke, ki me prosi tajnosti. Le,
ako pisalka sama dovoli, se njeno ime pove, druga-
če nikdar. Bodite toraj odkrite!

Že dva meseca imamo kampanjo in še besedi-
ce nisem rekla. Hitim zamujeno popravljati in
naznanjam, da se bo letos Spominska knjiga oddala
z izredno častjo. Med konvencijo, ali pa takoj po
konvenciji se bo svečano izročila, v navzočnosti de-
legatinj in gl. odbornic. — Tri naselbine obračajo
oči za to najvišjo nagrado, namreč Cleveland, Chi-
cago, in Milwaukee. Zna se pa pripetiti, da jo
kampanjski vihar odnese kam drugam in vse tri
naselbine bodo žalostno zrle za njo. Da ne bo ra-
zočaranja in nepotrebnega samoočitja potem, ko
bo prepozno, kar sedaj na noge in na kampanjo, in
to vse, "kar lajze inu gre", kot pravi Ribničan!

Marie Prislend.

PRVI MESEC KAMPANJE, NOVEMBER 1932.

Podr.:	Ime nove članice:	Ime agitatorice:	Podr.:	Ime nove članice:	Ime agitatorice:
3	Anna Tezak	Margaret Mehle	25	Mary Race	Mary Dracar
	Mary Kocevar	Frances Miketic		Mary Modic	Jennie Martincic
8	Magda Dominko	Annie Skender		Jennie Smole	" "
	Helen Mamuzich	" "		Rose Condek	Frances Ponikvar
9	Mary Madronich	Anna Gorshe		Antonia Sestan	Agnes Zobec
10	Filomena Sedej	Mary Lokar	37	Theresa Zakrajsek	Katherine Kochevar
12	Frances Maci	Amalia Sagadin	41	Mary Fink	Mary Lusin
	Josephine Kastner	Josephine Schiretz		Lucy Romih	Mildred Paskaric
	Genevieve Sagadin	" "		Anastazia Husta	Margaret Poznich
13	Mary Lesser	Bara Kramer		Mary Husta	" "
	Sophie Anzek	Mary Ogolin		Frances Ocverak	" "
	Mary Loushin	Katherine Plut	52	Cecilia Kochevar	Mary Rotar
	Anna Cathey	Mary Plutt		Katherine Tichar, Miss	Mrs. Kath. Tichar
	Johanna Judnich	Anna Skala	54	Frances Racher	Theresa Racher
15	Mary Cerne	Apolonija Kic			
23	Margaret Svigel	Miss Mary Slabodnik			
6					

VSEGA SKUPAJ 30 NOVIH.

Najprej želim vsem skupaj *srečno in blagoslovljeno Novo leto!*

Preidem takoj h kampanji. V novembru se je zagibala po malem, zadnje dni so pa že spet jela prihajati debela pisma, ki s težavo drže skupaj prošnje novih članic. Kako tako pismo poživi človeka, da se počuti takoj še veliko boljše, kakor če bi ga kdo s putrom namazal okrog srca. Vse marljive članice vedo, da jim Zveza njihovega izrednega dela ne more nikdar plačati; če se tudi prigodi, da dobi ena ali druga kako nagrado, ta nagrada nikakor ne more odtvegati vsakovrstnih žrtev, ki so s kampanjskim delom v zvezi; to vsaka ve, in vendar je število naših resničnih delavk vedno večje.

Če mi je dovoljeno kaj svetovati, bi priporočala samo eno stvar: *Zavzemimo se predvsem za narast mlajših članic* kar se najbolj da, drugače delo, ki ste ga najbolj zavedne slovenske izseljenke začele, nikdar ne bo moglo roditi tistih sadov, kakor jih pričakujete. Če je po naših naselbinah še mnogo deklet in mlajših žen, ki bi bile primerne za Zvezo, pa še niso notri, bo vsaka za svoj kraj najbolj dobro vedela sama. Mlajši rod mora biti predvsem včlanjen v Zvezi, potem edino lahko ta pride prav blizu svojih ciljev. Zveza sprejema kandidatinje, kakor hitro so izpolnile 15. leto. Da je tukaj agitacija najtežja, je seveda največ krivo to, ker osebe v tej starosti niso še samostojne, nimajo ponavadi še zaslužka in svojega denarja, temveč morajo starši zanje plačevati društvene prispevke. Mati pa ima ponavadi dva izgovora. Prvi je tale: *"Moja hčerka je še mlada in ima še mnogo časa, da pristopi."* — Če ima mati še kaj slovenske zavednosti v sebi, ne bo čakala, da bo uplivala na svojo hčerko potem, ko bo že sama umrla, ali pa ko bo hčerka že tako samostojna in že tako podvržena raznim tujim vplivom, da matere ne bo več mnogo poslušala. In z druge strani, kakor vsaka mati želi otrokom dolgo življenje in vse dobro, oziroma vse boljše kakor sama sebi, vendar se smrt na to vedno ne ozira in ne redkokrat pristriže nit življenja hčeri prej kakor materi. — Drugi izgovor pa je tale: *"Naša mlada je rojena in vzgojena v Ameriki in se ne bo mešala s starejšimi starokrajskimi ženami, ki ne znajo drugega kakor kregati se na sejah in izven sej."* — Če je imela hči priliko za boljšo vzgojo kakor smo jo mogle dobiti druge, potem nam je še posebno potrebna, da se od nje navadimo in naučimo, kako se da ena ali druga stvar opraviti boljše, hitreje in uspešnejše, kakor smo bile navajene, potrebna nam je za vodstvo pri tej ali oni stvari. Predstavljam si, da bo v resnici izobrazena in zavedna mlada slovenska Američanka vedela, da imamo tudi Slovenci gotove pomanjkljivosti, vedela bo pa tudi, da imamo premnogo dobrih lastnosti, ki jih drugod ne bo našla. S kulturnim delom med svojim rodом bo v svoji okolici poskušala napredku in ugledu svojih ljudi še kaj

dati. In takih dobrih vzgledov od strani naših mladih imamo po naselbinah že prav lepo število. Težko bo pa reči, da ima mlada slovenska Američanka, ki zamuja delavni in pošteni slovenski rod, iz katerega je sama izšla, res kaj prave izobrazbe.

Tako si odgovarjam na oba izgovora, ki po krivici zadržujeta marsikatero mater, da ne pripele ali ne pusti hčerke k Zvezi. Včasih sta pa oba izgovora le pretveza, resnica pa je, da se mati trese za tisti mesečni kvoder, ki se ga ji zdi škoda, čeravno v hiši ni posebne sile.

Dokler nimamo pretežnega dela naše mladine v Zvezi, ne smemo računati, da bo mogla organizacija povsem odgovarjati svojemu namenu in svojim ciljem. Agitacija za mladino pa je v naših razmerah težka, vsako naslednje leto bo pa še težja, pa naj bodo delavske razmere slabe ali pa dobre.

Gotovo je, da bo sedanja kampanja uspešna. *Dvakrat uspešna pa bo, ako bo ob koncu po vseh naselbinah tudi ves naš mlajši ženski rod strnjen pod zastavo Slovenske Ženske Zveze.*

* * *

Polletna mesečna seja izvrševalnega in nadzornega odbora SŽZ. se bo začela v ponedeljek 16. januarja ob devetih zjutraj na glavnem uradu. Verjetno je, da bo naslednja številka Zarje izšla šele enkrat prve dni v mesecu februarju.

Nobenega dvoma ni, da bo Zarja v prihodnjih številkah trobila toliko o konvenciji, da nas bodo vse ušesa bolela. Podružnice, počakajte s svojimi ukrepi in nasveti dokler ne izide februarska številka.

* * *

"Moja prednica je zalagala po nepotrebnem asesment za več članic, ki so pozneje odstopile, in je podružnica toliko na škodi. Zato v tem mesečnem poročilu pošiljam toliko manj denarja, kakor ga je v omenjeni dobi moja prednica poslala preveč. — Tajnica." — To pa ne bo šlo, kakor Vam mora že pamet povedati. Dokler članice niso bile poročane suspendirane ali odstople, je bila Zveza obvezana plačati za njimi posmrtninske stroške. Glavni urad ni nikoli naročil Vaši podružnici naj zalaga za dotične članice. Podružnica naj tirja omenjeno svoto od članic, ki so jo speljale na led, ne pa od gl. urada. Povrnemo edino pristopnino in asesment za take nove članice, katerih sprejema ne odobrimo, in pošljemo njihove prošnje nazaj. V kratkem poravnajte kolikor podružnica sedaj še dolguje za asesment, drugače lahko nastanejo prav občutne sitnosti.

"Kje naj dobim celo knjigo E. Ganglove po vesti Trije rodovi, ki izhaja v Zarji? — M.-K." — Sem pod vtisom, da je ta knjiga, ki je izšla pred leti kot zvezek večernic Mohorjeve družbe, že pošla. Posamezni rojaki v Ameriki, kakor v Domovini, jo tu pa tam še hranijo. Pišite naravnost Mohorjevi družbi v Celju ali pa Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. *Josephine Račič.*

Izobraževalni klubi.

Da bi to novo leto bilo veselo in srečno za vse članice in podružnice!

Zadnja poročila od podružnic, katera so bila priobčena v Zarji, so bila zelo zanimiva, in razvidno je iz njih, da imate v veliko krajih interesantne seje, in lahko smo ponosne na dopisovalke, ki tako lepo poročajo.

Sedaj ko vstopamo zopet v novo leto, ponovno apeliram na podružnice, da bi si v tem letu ustanovile izobraževalne klube.

V tem letu se bo vršila konvencija SZZ. in ob listem času bom morala podati splošno poročilo o delovanju klubov, in ako ne bote izkazale večjega zanimanja za nje pri podružnicah, potem ne mo-

remo pričakovati, da bi konvencija še za v bodoče odobrila ta oddelek.

Čas, da se to odloči potom članstva, je sedaj, ker ako se v teh prihodnjih mesecih ne ustanovi kaj več klubov, potem bodo posledice le krivda podružnic, ne pa konvencije, ako se bo prekinilo s tem poslovanjem.

Nerada bi videla, da bi do tega prišlo, zato se ponovno obračam do vas in vas prosim za sodelovanje. V vseh slučajih sem vam vedno na razpolago; kar pišite mi!

Albina Novak,
6036 St. Clair Ave.

PO ŽENSKEM SVETU. (Nadaljevanje str. 5.).

upoštevati in zakonito uvesti nič manj kot vsi drugi veliki principi naše vlade.

"Ne zapovedujemo našemu članstvu nobenega političnega prepričanja in ravno tako ne, katero stranko naj podpirajo, pač pa moramo gledati, da bomo podpirale za kongres samo take kandidatke, ki se bodo zavezale, da bodo vedno glasovali za to, da se 18. amendent glasni ohrani v popolni veljavi. Ravno isto pravilo bo veljalo pri volitvah za posamezne okraje in posamezne države."

W.C.T.U. drži po koncu prohibicije. Nedvomno se poteguje za prohibicijo mnogo dobrih žensk, ki so prepričane še vedno, da se da krotiti pijačo in zloglasni saloon z zakoni. Večinoma zagovornikov so pa oni, ki vlečejo od tega bogate dobičke in mastne službe. Kot sporočajo časopisi, je bila najbolj zgovorna in navdušena delegatkinja Mrs. James Doran iz Washingtona, D. C. V dolgem govoru je razlagala, da jo nobena stvar bolj ne razkači, kot vedno zatiranje po časopisih, da ima ameriška inteligenca in višja gospoda pijačo po svojih domovih. Mrs. Doran je ravnateljica državnega oddelka za nealkoholne pijače. Kot taka seveda vleče dobro in stalno plačo od države. Poleg tega je njen mož Mr. Doran tudi v državni službi kot nadzornik oddelka za industrijalni alkohol. Ni čudno, da se gospa Doran navdušuje za W.C.T.U. in za prohibicijo.

ZAGONETNA SMRT. — Nedavno je prineslo časopisje novico, da je v noči med 8. in 9. novembrom smrt pobrala "tovariša" Nadeždo Alliluievo v Moskvi na Ruskem. Dne 11. novembra je bila pokopana na pokopališču cerkve Nove Device v Moskvi.

Razven Lenina, ki leži v stekleni trugi na Rdečem trgu, je to prvi slučaj, da so uradno pokopali kakega prominentnega tovariša. Boljševizem skaže največjo zadnjo čast s tem, da mrtvo truplo zvestega tovariša sežge in njegov pepel shrani v mrtvaški urni na Rdečem trgu. Nihče ne ve navesti vzroka zakaj so napravili izjemo pri tovarišu Alliluievi. Uradno boljševiško časopisje je samo poročalo, da jih je zapustil

tovariš boljševiška žena, ki je bila v najlepših letih, pri najboljši moči in brezmejno zvesta revoluciji. "Vedno se bomo spominjali s spoštovanjem nad vse zveste boljševiške žene, prijateljice in skrajno udane pomočnice tovariša Stalina."

Časopisjee Nadeždo nikdar ne nazivlja za Stalinovo ženo, dasiravno jo je javnost smatrala za drugo ženo diktatorja Stalina, in mu je ta zapustila dvojno otrok: dvanaest let starega Vazilija in sedemletno Svetlano.

Leta 1918 je pomlodel Kerenski vse pregnance. Med drugimi se je vrnil iz Sibirije tudi tovariš Koba. Koba se je vrnil v Tiflis v Georgiji in tam obiskal med drugimi tudi Sergeja Alliluieva. Bila sta stara prijatelja. Koba je bil revolucionar in bandit. Sergej mu je delal ključ in drugo potrebno orodje za vlome. Sergej je imel 17 letno hčer Nadeždo. Koba je bil star 40 let, oženjen in je imel enega sina. Ko je zavladal boljševizem v Rusiji, je Koba pustil svojo ženo in se preselil v Moskvo in spremenil svoje ime v Stalin. Seboj je pripeljal mlado Nadeždo. Po Leninovi smrti je prevzel Stalin vodstvo sovjetov.

Za Nadeždo se ni nihče dosti brigal, dokler ni začela pred par leti obiskovati višjih šol, kjer se je imela usposobiti za komisarja javnih del. Kot mater Stalinovih otrok so jo smatrali za prvo žensko med novim plemstvom, katerega si je postavil proletarijat v Rusiji. Kot taka je seveda nastopala pri vseh javnih prireditvah. V nedeljo dne 6. novembra zvečer je bila še pri najboljšem zdravju in veselo razpoložena pri gledališki predstavi v Grand Theatre v Moskvi. Dva dni pozneje je bila najznanjena njena smrt.

Časopisje se ne strinja o vzroku njene nagle smrti. Uradni listi ne navajajo nobenega vzroka smrti. Drugi listi sporočajo, da jo je umorilo vnetje prsne mrene. Par jih zagotavlja, da se ji je vnel slepič. Uradno časopisje je naznačilo, da je bolehalo že dolgo časa in da jo je smrt rešila trpljenja. Dobro informirano rusko časopisje ustaških ruskih beguncev v Parizu je zvedelo po zanesljivih virih in tudi sporočalo že

pred par leti, da Nadežda Sergejvna Alliluieva vedno obeduje poprej kot Stalin, in da pokusi vsako hrano poprej, predno je predložena Stalinu. Oni trdijo, da jim je vzrok smrti Nadežde natančno znan.

NAJSTAREJŠI ZLOČIN V AMERIKI. — V Ottertail County v Minnesoti so kopali novo cesto skozi gozdove, ki še sedaj kažejo vse znake, da je tam nekoč stalo jezero. Med delom je zapazil delavski nadzornik P. F. Stary, da so delavci izkopali nekaj kosti. Ko je spoznal, da so kosti človeškega okostnjaka, je poklical na pomoč profesorja Albert E. Jenks iz minnesotske univerze.

Pod vodstvom profesorja so izkopali okostnjak, ki je bil še dobro ohranjen. Okostnjaka se je držalo nakitje, napravljeno iz školjk. Ravno tako je bil ohranjen predpasnik, napravljen iz tistega materiala. Ob predpasniku je ležalo bodalo napravljeno iz jelenjega roga. Desna plečna kost je bila prebita, druge kosti so bile še vse dobro ohranjene. Lobanja spominja na mongolsko plemo mešano z indijanskim. Okostnjak je ležal 12 čevljev globoko v zemlji in je bil zasut s peskom, katerega je pušal za seboj tajajoči se led, ki se je leto za letom pomikal vsako spomlad v jezero ko je bila Minnesota pokrita z ledniki.

Profesor Jenks je razložil ta pojav takole. Pred več kot 10.000 leti je korakala po ledu ali se pa peljala v čolnu čez jezero oborožena mladenka, stara približno 17 let. Na potu je bila zadeta od puščice ali pa sulice, ki je predrila srce in desno stran pljuč. Obležala je mrtva na mestu. Plazovi ledu so jo zasuli in ohranili njene kosti in del njene ga pokrivala in okraskov tako dobro ohranjenih, da se da lahko sklepati, kako se je izvršil najstarejši do sedaj znani zločin na ameriških tleh.

Tako profesor Jenks. Drugi znanstveniki še niso izrekli drugega mnenja, kot da je bila dekle Eskimo pokolenja, in zemeljske plasti, ki so se nabrale nad okostnjakom, potrjujejo, da je okostnjak vsaj deset tisoč let starejši kot kateri drugi kar so jih našli do sedaj na ameriških tleh.

FINANČNO POROČILO S.Ž.Z. ZA MESEC NOVEMBER 1932.

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina	Pristopnina	Doklada	Razno	Zarja	Skupaj	Št. članic
1.	Sheboygan, Wis.	\$ 16.80	\$—	\$—	\$—	\$11.20	\$28.00	112
2.	Chicago, Ill.	18.45	—	.50	—	12.30	31.25	123
3.	Pueblo, Colo.	17.70	1.50	3.25	—	11.80	34.25	118
4.	Oregon City, Ore.	4.35	—	.25	—	2.90	7.50	29
5.	Indianapolis, Ind.	9.45	—	—	—	6.30	15.75	63
6.	Barberton, Ohio	14.85	—	—	—	9.90	24.75	99
7.	Forest City, Pa.	8.70	—	—	—	5.80	14.50	58
8.	Steelton, Pa.	7.80	1.50	—	—	5.20	14.50	52
9.	Detroit, Mich.	9.75	.75	—	—	6.50	17.00	65
10.	Collinwood, Ohio	51.90	.75	.75	—	34.60	88.00	337
11.	Eveleth, Minn.	11.70	—	—	—	7.80	19.50	76
12.	Milwaukee, Wis.	30.75	2.25	—	—	20.50	53.50	205
13.	San Francisco, Calif.	13.50	3.75	—	—	9.00	26.25	86
14.	Nottingham, Ohio	35.70	—	—	—	23.80	59.50	242
15.	Newburg, Ohio	27.30	.75	2.25	—	18.20	48.50	120
16.	So. Chicago, Ill.	11.55	—	.50	—	7.70	19.75	73
17.	West Allis, Wis.	27.90	—	—	—	18.60	46.50	186
18.	Cleveland, Ohio	8.85	—	—	—	5.90	14.75	53
19.	Eveleth, Minn.	26.40	—	—	—	17.60	44.00	196
20.	Joliet, Ill.	34.65	—	7.75	—	23.10	65.50	231
21.	Cleveland, Ohio	8.55	—	—	—	5.70	14.25	57
22.	Bradley, Ill.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
23.	Ely, Minn.	21.15	.75	—	—	14.10	36.00	141
24.	La Salle, Ill.	9.00	—	—	—	6.00	15.00	60
25.	Cleveland, Ohio	81.30	3.75	9.50	—	54.20	148.75	540
26.	Pittsburgh, Pa.	15.90	—	1.25	—	10.60	27.75	106
27.	North Braddock, Pa.	6.60	—	—	—	4.40	11.00	44
28.	Calumet, Mich.	10.20	—	—	—	6.80	17.00	68
29.	Broundale, Pa.	5.70	(ases. za okt. in nov.)	—	—	3.80	9.50	19
30.	Aurora, Ill.	1.95	—	—	—	1.30	3.25	13
31.	Gilbert, Minn.	9.00	—	—	—	6.00	15.00	60
32.	Euclid, Ohio	12.15	—	2.25	—	8.10	22.50	77
33.	New Duluth, Minn.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
34.	Soudan, Minn.	2.70	—	—	—	1.80	4.50	18
35.	Aurora, Minn.	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
36.	McKinley, Minn.	7.80	—	—	—	5.20	13.00	52
37.	Greaney, Minn.	3.00	.75	—	—	2.00	5.75	21
38.	Chisholm, Minn.	20.25	—	10.00	—	13.50	43.75	127
39.	Biwabik, Minn.	3.30	—	—	—	2.20	5.50	22
40.	Lorain, Ohio	4.05	—	—	—	2.70	6.75	27
41.	Cleveland, Ohio	31.65	3.75	—	—	21.10	56.50	211
42.	Maple Heights, Ohio	4.80	—	—	—	3.20	8.00	32
43.	Milwaukee, Wis.	7.80	—	—	—	5.20	13.00	59
44.	Valley, Wash.	2.10	(ases. za okt. in nov.)	—	—	1.40	3.50	7
45.	Portland, Ore.	3.00	—	—	—	2.00	5.00	20
46.	St. Louis, Mo.	3.45	—	—	—	2.30	5.75	23
47.	Garfield Hgts., Ohio	14.85	—	2.00	—	9.90	26.75	94
48.	Buhl, Minn.	2.25	—	—	—	1.50	3.75	15
49.	Noble, Ohio	3.60	—	—	—	2.40	6.00	24
50.	Cleveland, Ohio	7.65	—	—	—	5.10	12.75	51
51.	Kenmore, Ohio	3.00	—	—	—	2.00	5.00	20
52.	Kitzville, Minn.	2.55	1.50	—	—	1.70	5.75	17
53.	Brooklyn, Ohio	2.10	—	—	—	1.40	3.50	14
54.	Warren, Ohio	2.25	.75	—	—	1.50	4.50	15
		\$710.40	\$22.50	\$40.25	—	\$473.60	\$1246.75	4636
Naročnina na Zarjo od ne-članice							1.50	
Obresti od County of Genesee bonda							22.50	
SKUPAJ							\$1270.75	

STROŠKI:

Za umrlo Mary Mesojedec, podr. št. 3, (roj. 2-2-1874, prist. 11-23-1928, umr. 10-23-1932)	\$100.00
Za umrlo Mary Brulc, podr. št. 20, (roj. 9-24-1888, prist. 11-18-1928, umr. 11-6-1932)	100.00
Za umrlo Mary Ausec, podr. št. 25, (roj. 9-8-1882, prist. 11-23-1928, umr. 10-31-1932)	100.00
Tiskarna, za novembersko Zarjo in adresar	250.69
Kliše za podr. št. 17	6.32
Papir za zavijanje	.24
Uradni daljni telefonski klic za št. 17	.60
Znamke	7.90
Kazenska poštnina za spremembe naslovov in premalo oznamkovana pisma	.89
Uradna soba	10.00
Delo pri pošiljanju novemberske Zarje	20.66
Uradne plače za november (duh. nadz. \$10, gl. preds. \$25, gl. tajnica-urednica \$100)	135.00
SKUPAJ	\$732.30

Balanca 31. okt. 1932	\$28,222.84
Dohodki v novembru	1,270.75
Skupaj	29,493.59
Stroški v novembru	732.30
PREOSTANEK V BLAGAJNI 30. NOV. 1932	\$28,761.29

Josephine Račič, gl. tajnica.

Vse dopisovalke izražajo ob koncu svojih dopisov najlepša novoletna voščila našim čitateljem in čitateljicam. — Uredn.

Podružnica št. 1, Sheboygan, Wis. — Zadnja seja v letu je bila izredno dobro obiskana.

Sestra glavna predsednica nas je opozorila, da je 1. decembra poteklo šest let, odkar je bila naša podružnica ustanovljena. — Zahvaljevala se je članstvu in odbornicam, ki so tekom let delovale za podružnico. Rekla je, da je jako razveseljivo dejstvo, da v vseh šestih letih ni bilo najmanjšega nesporazuma pri podružnici, kar znači razsojnost članstva in vrlino odbornic.

Za glavno sejo, ki se vrši 3. januarja je predsednica podružnice priporočala da vsaka članica za gotovo pride, ker bo več važnih zadev za rešiti. Naznanih je, da bo seja začela že ob pol osmih, zato, ker bomo po seji imele party in bomo imele več časa za zabavo. Tudi ribarile bomo; pa ne po vodi ampak na suhem. V ta namen naj vsaka, ki pride na sejo, prinese en zavitek v vrednosti 10c.

Odbor za prireditev programov na sejah je s zadnjo sejo v letu prenehal poslovati. V tem odboru so bile: Marie Prislend, Ivanka Mohar, Anna Golobich, Anna Modiz, Uršula Marver in Pauline Finst. Tekom leta so za vsako sejo priredile mal program in nas pogostile s kako dobro rečjo, zakar smo jim zelo hvaležne. Upamo, da se bo tudi za prihodnje leto kaj sličnega ukrenilo, ker drugače so naše seje vse prekratke.

Po seji smo imele že navedeni dobri prigrizek, katerega so preskrbele članice Marver, Golobich in Prislend. Sestri Marver in Ribich sta prinesli lepe dobrote; oba je dobila Cecilija Chasel. — Taka sreča!

Vsem tistim članicam, ki imajo knjige sposojene od podružnice, naznanjam in prosim, naj jih vrnejo, in sicer naj jih prinesejo na glavno sejo in oddajo zapisnikarici. Posebno želimo nazaj dobiti knjigo "Pod svobodnim solncem" in knjigo "Slovenska Žena". Katere imajo te knjige, so prošene, da jih za gotovo vrnejo. — Poročevalka.

Št. 2, Chicago, Ill. — Na letni seji je bil ves dosedanj odbor izvoljen enoglasno tudi za leto 1933. Seje pa se bodo vršile od sedaj naprej vsak prvi četrtek in ne drugi četrtek kakor do sedaj, in to v sprednjem oddelku Cerkvene dvorane.

Prihodnja seja bo bolj slovesna seja. Podružnica mora vsaj toliko, kolikor nam razmere dopuščajo, proslaviti svojo šestletnico, kakor se tudi malo povesečiti zaradi svojega izrednega uspeha v preteklem letu. Zato bo na razpolago prigrizka in ne vemo, kaj še vse. Primerno bo, da pridejo vsaj to pot prav vse članice.

Naznanjamo tudi, da priredi podružnica javni ples zadnjo nedeljo v mesecu. 29. januarja zvečer v spodnji šolski dvorani. Vstopnina 25c. Poskrbimo

vsaka po svoji moči, da bo lepo vspelo.

Dne 3. dec. je umrla članica Mrs. Anna Kosmach, st., mati naše pevke Justine. Bila je ena izmed ustanovnic in do smrti zavedna in zvesta članica naše podružnice. Zaradi svojega ljubeznivega značaja je bila priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb je bil zelo veličasten. Prizadetim naše sožalje, pokojni pa naj sveti večna luč! — Odbor.

Št. 5, Indianapolis, Ind. — V zadnjem letu smo napredovale za 30 novih članic, četudi sem morala nekaj članic suspendirati. Smrtnih slučajev nismo imele, bilo je pa mnogo članic zelo bolnih in petero se jih je moglo podati na težke operacije, pa so se vse lepo pozdravile, hvala Bogu. Štorklja je obiskala šest članic; ena je obhajala 25 letnico zakona; vse te smo obdarovale s primernim darilcem. — Tajnica.

Dne 4. decembra smo imele pri nas letno sejo in izvolile novi odbor. Kakor smo delale ena z drugo sporazumno, vse tako želim tudi za naprej. Moram se pa zahvaliti vsem članicam SZZ. v Indianapolisu, katere ste mi šle kaj na roko in kaj darovale za lonč za veselico, ki smo jo imele 12. novembra. Zahvalim se fantom in dekletom, ki so igrali, posebno pa igrovodji Mr. Franku Welikan, ki se je tako trudil za našo podružnico. Drugi dan, 13. novembra, v nedeljo zvečer smo napravile večerjo za vse igralce in pomagaje. Povabile smo tudi naše duhovnike, in smo se vsi skupaj veselili v spodnjem šolskem prostoru. Na mizo sta nam pa prav pridno nosili dekleti Ema Widmar in Mary Urbančič, zakar se obema najlepše zahvaljujem. Priporočam, da greste na roko novi predsednici in tajnici in bomo tako napredovale nadalje, četudi so slabi časi. Ena z drugo moramo biti, pa tudi delati. — Bivša predsednica Marie Dragan.

Št. 6, Barberton, O. — Na naši številno obiskani letni seji 4. dec. je bil izvoljen za leto 1933 sledeči odbor: Preds. Jennie Okolish, podpreds. Frances Žagar, tajn. Frances Ošaben, blag. Mary Mekina, zapisn. Anna Gerbec; nadzornice: Jennie Klančar, Katherine Fink in Alojzija Župec.

Po seji pa smo imele prav prijetno zabavo. Ravno ko smo končale s uradnimi stvarmi in pričele servirati dobre kekje in kavo, kar sta nam preskrbeli sestri J. Okolish in A. Žagar, so se po radiju oglasile tudi lepe slovenske pesmi. Naše članice so bile vse veselo presenečene, ker je bilo kot nalašč in so takoj začele pomagati peti. Vse smo bile prav dobre volje in smo za nekaj časa pozabile na vse drugo. V nedeljo 15. jan. ob sedmih zvečer priredi naša podružnica lepo igro "Domen", ki je ena najlepših ljudskih iger, s lepim domačim petjem. Prijazno je vabljen vse občinstvo iz Barbertona in okolice, da nas poseti v obilnem številu. Posebno naše članice naj bi se odzvale vse od pr-

ve do zadnje. — Frances Ošaben, tajnica.

Prav lepo število članic nas je bilo zbranih na glavni letni seji, 4. decembra. Na seji smo razreševale razne društvene dolžnosti, imele smo pa tudi prvovrstno zabavo, kajti bile so navzoče članice, ki so nas znale pripraviti v smeh s svojim veselim razpoloženjem in humorjem, posebno dve članici iz bližnje naselbine Ritman, Ohio. Pridite še večkrat na seje, pa se bomo še bolj spoznale, čeprav ste malo bolj oddaljene.

Na seji smo izvolile odbor za bodoče leto 1933. Za predsednico je bila izvoljena z veliko večino Mrs. Jennie Okolish. Se vidi, da je vnetja in delavna na društvenem polju. Za podpredsednico je izvoljena Mrs. Frances Žagar. Tajnica in blagajničarka sta ostali prejšnje. Bolj natančno bodo gotovo uradnice poročale.

Po seji smo imele okusen prigrizek, kavo in torto; preskrbeli sta to Mrs. Jennie Okolish in Mrs. Angela Žagar; hvala Vam! Med malico nam je pa igral slovenski program na radijo. Da se nismo nahajale v adventnem času, bi se bile gotovo tudi zavrtle. Zapele smo nekaj lepih pesmic; posebno izvrstni pevki sta Mrs. Albina Poljanec in Mrs. Angela Beg. — Jennie Troha.

Št. 8, Steelton, Pa. — Z veseljem moram poročati, da se naše članice bolj in bolj zanimajo za naše seje in za vse, kar se tiče naše podružnice. Dne 5. novembra smo imele Depression Dance, in se je naredila dosti lepa svota, kakor so slabi časi; za tisti "dance" smo kupile nekaj oblek za revne otroke. Moramo se zahvaliti našim vrlim članicam, ki so vstopnice prodajale, ter vso to stvar imele v rokah: Mrs. Anna Skender, Mrs. Barbara Zuvich, Mrs. Mary Spišich, Mrs. Magdalena Dominko, Miss Johanna Kraševac, ter naša predsednica Miss Mary Sukle.

Drage sestre. Kakor veste, je zdaj kampanja za nove članice, zato vas prosim, da se malo potrudite za novimi. Kakor vidite imamo pri naši podružnici zmiraj kaj veselega.

Vsem članicam SZZ. naznanjam, da sem imela zares zahvalni dan na 24. novembra, kakoršnega še nisem imela svoje življenje. Članice naše podružnice so mi naredile surprise party za 30 letnico poroke. Vse mi rade povedo, to so pa le znale zatajiti. Na zvit način so popeljali mene in mojega moža v dvorano. Ko pa stopim noter, zagledam vse naše članice, mize pa polne, da so se kar šibile. To vam je bil "surprise"! Zdelo mi se je, kakor da sem na električnem stolu; kar streslo me je. Saj veste, bilo je 50 članic in vsaka je prinesla drugačno "rihto" in razen teh, pa je bilo, lahko rečem, še 50 drugih. Po večerji nam je naš mladi muzikant igral lepe komade, tako da smo se prav židane volje domov vračali.

Drage mi sestre, veste, da bi vzelo

preveč prostora, ako bi omenjala vsako posebej, nego vam se zahvaljujem vsem skupaj v imenu mojega moža in najinih otrok za tako lep večer in lep dar, katerega ste mi darovali; nikdar ne bom tega pozabila. Zahvalim se naši predsednici, ki nam je častila v imenu vseh članic in Mrs. Matan, ki mi je tudi dala lep dar. Še enkrat hvala vsem skupaj!

Naznanjam članicam naše podružnice, da bo naša seja dne 12. januarja zvečer pri naši sosestri Škoda, So. 4th St. Prošene ste vse članice, da se te seja udeležite in tudi dolg poravnate. Na tej seji bo odbor voljen in imamo več stvari za rešiti, torej pridite vse! — **Dorothea Dermeš**, tajnica.

Št. 9, Detroit, Mich. — V nedeljo 4. dec. so članice pri osmi maši skupno pristopile k sv. obhajilu, popoldne istega dne so pa zopet v prav tako velikem številu prišle na letno sejo. Izvoljen je bil naslednji odbor: Preds. Mary Maierle, podpreds. Katherine Butala, tajnica Theresa Caizer, blag. Anna Misica, zapisn. Katherine Kotzian, nadzornice Mrs. Mae Capello, Miss Mary Srebrnak in Miss Frances Skoryanc. Duhovni vodja je Rev. Odilo Hajnšek, OFM. Na prihodnji seji prevzame novi odbor svojo odgovornost in prizadevati si moramo, da bo ta in vse prihodnje seje privlačne za nas in za nove članice, ki jih bomo skušale mnogo pridobiti.

Naši članici Anna Klobuchar in Mary Samida sta izgubili svoje ljubljene može, ki jim jih je iztrgala smrt zadnji mesec. Izrekamo jima naše iskreno sožalje.

Odkar se je naša podružnica porodila, so članice in odbornice vedno sodelovale v sporazumnosti. Vemo, da bo tudi prihodnje leto tako. — **Theresa Caizer**.

Št. 10, Collinwood, Ohio. — Zelo lepo število članic — okrog sto — je prišlo na letno sejo naše podružnice. Na tej letni seji je bilo sklenjeno, da se ne bo več hodilo po hišah kolektat, kot je bilo do sedaj, to je prenaporno delo in tudi ni v nobenih pravilih tega zapisanega. Sklenjeno je bilo, da se za en mesec založi iz društvene blagajne. Drugi mesec bo pa brez izjeme vsaka suspendirana, ako ne bo plačala. Glejte, da boste upoštevali ta sklep, in da se ne boste potem jezile name, če boste suspendirane. Plačujte redno assessment, pa ne bo nobenega prerekanja. Na prihodnji seji, 5. januarja, bodo prečitani polletni računi. Želela bi, da bi vas prišlo vsaj toliko kot zadnjič. Po seji se bomo pa imenitno zabavale. Saj že vse težko čakamo, ko smo morale v adventu počivati. Godbo bomo imele izvrstno in tudi drugih dobrot bo obilo. Assessment bom še za naprej pobirala v Slovenskem Domu na Holmes Ave., 23., 24. in 25. v mesecu, in na mojem domu je tudi vsaka dobro došla. — **F. Susel**, tajnica, 726 E. 160th St.

Št. 11, Eveleth, Minn. — Na decemberski seji je bil izvoljen sledeči odbor: Preds. Josephine Janežich, tajn. Frances Zakrajšek, blag. Annie Skinner, nadzornice Matilda Rebertz, Marie Kuzma in Mary Kaušek.

Seja je bila dobro obiskana v primeri z drugimi. Po seji je sestra Ozanich povedala zanimivo povestico, in je bilo članstvo zelo zadovoljno.

Prihodnja seja se bo vršila še ravno tam, za naprej pa ne vem, ker se sliši, da ne bodo več dali cerkvene dvorane v najem.

To leto sta nam umrli dve članici in sicer sestra Mrvich in sestra Peshel. Blag jima spomin! Petindvajset letnico sta tudi obhajali dve, za kar smo jima dale iz podr. blagajne primerno darilo. Nadalje je naša podružnica tudi priskočila na pomoč v slučaju bolezni, upam, da vsaki, ako smo pa mogoče katero pozabile, ali slučajno nismo vedele, naj dotična malo potrpi. Bo že prišla vrsta na njo na en ali drug način.

Zahvalim se tudi na tem mestu vsem, ki ste mi šle na roke, ko sem vas obiskala na vašem domu. Prosila bi pa vse tiste, ki mislite da vas tajnica mora obiskat, da storite svojo dolžnost in me ne obiščete in poravnate svoje, ako želite biti nadalje članice. Ne bi rada, da bi nova tajnica imela sitnosti. Vse veste kje živim in tudi vsem je znano, da sem zadnje čase bolna, torej sem zmeraj doma. — **Amalia Smoley**.

* * *

PREGLED ZARJE V LETU 1932.

Vestno sem čitala vse izdaje Zarje zadnjega leta ter nazadnje sešela vse dopise, kolikor jih je izšlo, velike in male, zanimive in vzgledne, vesele in žalostne. Sestra urednica jih je priobčila v letu 1932 ravno 353; najmanj jih je bilo julija meseca, največ pa decembra (ravno 47). Seveda, upoštevati moramo, da je poleti vroče, zato je pa več časa bilo v novembru. Posebno je lepo in častno za nekatere dopisovalke, ker so bile zastopane v vsaki izdaji svojimi poročili. Bom še povedala to-le, da je "Kuhinjski kotiček" prav lepa usnova in upam, da se bo nadaljevala, ker kuhati je treba vsak dan in vedno nastopajo mlade gospodinje. Kuhinjski kotiček je objavil 36 receptov. Poglejmo tudi glavne članke, kako so bili lepo spisani in urejeni. Vedno so se nanašali na naš ženski spol, opisovali so slavna dela in pogum raznih žena, celo iznajditeljice patentov. Le o ženski modrosti se ni veliko beležilo. Članki so se vedno končali nekako tako, da svet bo le takrat na boljšem stališču, kadar se bo žena držala doma v kuhinji in pri družini. Kako so radi čitali Zarjo naši moške, posebno tisto izdajo, kjer piše, kako moramo moške ubogati (gospodar je vsak rad!). Teh člankov je bilo 59. Nadalje Ženski svet. To je pa tudi dober in zanimiv oddelek; teh vesti je bilo pa 35. Vključimo uradna poročila; gl. predsednica nam je poročala in pojasnjevala, kako napredujemo vsak mesec, ravno tako je gl. tajnica vedno imela kaj razjasniti in razkladati; teh člankov je bilo 25. Odkraja je izšlo še 18 končnih člankov kot nadaljevanje prejšnjega leta. Tudi rada čitam angleško stran pisanja. Res je tudi ta izvrstno urejena, in se bo gotovo še izboljšala.

Vsem skupaj tole rečem: Ponosno bomo na našo prvo slovensko žensko revijo, ki prihaja v tolike hiše; po njej vse zvemo, kaj se godi med nami po Ameriki in po celem svetu. Bodimo lo-

jalne do našega gl. izvrševalnega odbora, ki tako vestno in zavedno vrši naše delo. Dopisovalkam in pisalcem člankov pa kličem: Le naprej po začrtani poti! — **J. O.**

Št. 12, Milwaukee, Wis. — Naša glavna seja je bila zelo dobro obiskana. Po večem je ostal stari odbor, razen nadzornic. Sprejele smo tudi pet novih članic.

Oglasila se je teta štoklja in prinesla sestri Pintar krepko hčerko. Bo že zopet ena članica več za našo Zvezo.

Naša podružnica priredi domačo zabavo 28. februarja v Gabrielovi (prej Deličkovi) dvorani. Na to prireditev vabim ne samo vse sestre naše podružnice, temveč tudi vse sestre drugih podružnic v naši okolici. Pridite, da se bomo dobro zabavali zadnjič pred postom, na pustni torek. — **Mary Schimenz**, tajnica.

Št. 13, San Francisco, Cal. — Sem članica SZZ. že par let, in povem, da mi je žal, da nisem pristopila med prvimi, ker sedaj vse vidimo, da ravno to našo Zvezo smo potrebovale dolgo prej, in vidim, kako naše žene rade pristopajo k tej novi organizaciji; ako bi videle, da jim je škodljiva, bi gotovo ne pristopale. Ko se je bilo začelo pri naši podružnici govoriti o 100 članicah, sem sama pri sebi mislila, kje jih bodo pa dobile? No, pa mi ni bilo treba dolgo čakati, in sem malo pripomogla. Ko smo imele za 5 letnico banket, jih je bilo 100. Sedaj pa pričakujemo nadaljni banket, ki nam je bil obljubljen od Mrs. Dajchman; o tem bo pa gotovo več poročala naša 1. gl. podpredsednica Bara, ona i tako ve o vsem.

Sedaj pa se moram zahvaliti našim in mojim prijateljicam, ki so me bile iznenadile 8. decembra ob 8. uri zvečer. Ta dan je bil moj god in mi so priredile iznenadenje. Ne bom imen naštevale, ker bi se gotovo urednica jezila, ko bi jih bilo preveč za pisat. Najlepša hvala vsem skupaj, se bom že i jaz o priliki vam prikradla v hišo, kakor se ste v meni. Največ je pa kriva Dumm Dora, ki ve za vse, kakor kakšna vedeževalka. In naša Bara je imela tudi svoje prste zraven. — **Mrs. Mary Pluth**.

Št. 14, Newburg, Ohio. — Pri naši podružnici smo v preteklem letu prav lepo napredovale; delale smo v slogi in miru, in niti ena beseda ni prišla navskriž cele leto. Imele smo več prirediti in vselej z uspehom. Pohvaliti moram na tem mestu sestro Štepec in sestro Verček, ki sta bili vselej pripravljene, če je bilo treba kaj dobrega skuhati ali speči; upam, da bosta še za naprej. Veliko je letos pomagala tudi sestra Rose Mirtel, ki je včasih tudi svojo Lizo napregla, da nas je vozila po društvenih opravkih. Veliko zasluge imajo tudi sestra Anna Grozdanič, naša blagajničarka, in sestra Jennie Barle, nadzornica, ki sta vedno prišli za vsako delo, kar in kadar je bilo potrebno. Končno moram pohvaliti vse članice naše podružnice, ki so nam šle vselej na roke; brez njihovega sodelovanja se ne bi bilo dalo doseči kar smo dosegle. Iz enega ali drugega vzroka sem skoraj

vse naše članice letos obiskala na domu in sem povsod videla, da so zadovoljne in imajo veselje do Zveze.

Na bolniški postelji je že dolgo sestra Mary Godec, ki se je morala podvreči težki operaciji. Upamo, da jo vidimo že na naši prihodnji seji zopet zdravo in veselo.

Odbor za leto 1933 je sledeči: Preds. Apolonija Kic, podpreds. Mary Verček, tajnica Frances Blatnik, blag. Anna Grozdanič, zapisn. Paulina Zupančič, nadzornici Jennie Barle in Anna Slak.

Prosim članice, da pridete na prihodnjo sejo 11. jan. ob pol osmih zvečer. Prebrani bo celoletni račun; treba bo tudi marsikaj ukreniti. Prijelite vsaka kakšno kandidatinjo, saj ima vsaka kakšno prijateljico ali sestro ali mogoče hčer. Naznanjam tudi, da z novim letom ne bomo več plačevale tistih posebnih 5 centov mesečne doklade za podružnico, temveč le 25c. — **Apolonija Kic.**

Št. 17, West Allis, Wis. — Naša letna seja je bila dobro obiskana. Izvoljen je bil sledeči odbor: Preds. Louise Bitanz, podpreds. Rose Bizjak, tajn. Jennie Juzina, zapisn. Marie Janczich in blag. Mary Sorčič. Zelo neljubo nam je vsem bilo, ko je Mrs. J. Schlosar povedala navzočim, da ji je nemogoče sprejeti za predsednico bodoče leto. Pustila je predsedniški urad, katerega je z lepim in mirnim potom vodila štiri leta. Njen mož se je moral podati v bolnico in se podvreči operaciji, katero je srečno prestal. Želim mu skorajšnjega zdravlja. In Vam, Mrs. Schlosar, si stejem v dolžnost kot tajnica, da se Vam najlepše zahvalim za Vaš trud, ter za štiri letno skupno in složno sodelovanje. Novo izvoljeni predsednici pa častitam; kot bivša podpredsednica, vemo, da je zmožna in dosti korajžna, da bo kos svoji odgovorni službi. In želim, da članice gredo novi predsednici povsod na roke. Nadalje omenim, da preteklo leto nam ne bo šlo iz spomina, ker smo v njem res tako povoljno napredovali kljub kritičnim časom, pri članstvu in tudi v finančnem oziru. To pa radi tega, ker imamo pri naši podružnici marljive članice, ki se zelo zanimajo in so vedno pripravljene kaj storiti in pomagati v dobrobit naše podružnice, ali v korist naše edine ženske organizacije. Zakar se jim lepo zahvalim ter se priporočim še za v bodoče.

Poročati imam tudi žalostno novico, da nam je nemila smrt pobrala sestro Alojzijo Sebanc, prvo od naše podružnice. Bolehala je dalj časa na vratni boleznini in ji je tudi podlegla. Umrla je dne 5. decembra; zgubili smo dobro članico, njena dva nedolžna otroka pa sta izgubila svojo drago mamo, katero sta nad vse ljubila. Članica SZZ. je bila nad dve leti in pol. Pogreb se je vršil dne 8. decembra. Se zahvalim vsem članicam, ker ste se pogreba vdeležile v tako obilnem številu. Pokojna zapušča zalujočega soproga, sinčka in hčerko, ki jim izrekam svoje sožalje.

Imamo tudi več bolnih članic; priporočam, da jih cenjene sestre po svoji moči obiščete. In bolnim želim skorajšnjega okrevanja. — **Jennie Juzina, tajnica.**

Št. 18, Cleveland, Ohio. — Naša prihodnja seja se vrši 4. januarja v navadnih prostorih na Waterloo Rd. Prošene ste vse, da se polnoštevilno udeležite točno ob 7. uri. Sklep zadnje seje je, da se po vsaki seji napravi zabava s plesom in prigrizkom. Zadnja seja je bila precej dobro obiskana, pa še boljše bi bila lahko. Zabava po seji je bila pr. vovrstna. Moja želja je, da zahajate na sejo brez izjeme vse; le ako se skupaj shajamo v polnem številu na naših sejah, nam je napredek zagotovljen, kajti vsaka članica kaj koristnega ve v prid podružnice.

Prosim, ko dobite Zarjo, ne je odložiti poprej, dokler vse ne prečitata, kajti vsaka številka Zarje je en del izobrazbe, vsak posamezni članek izpolnjuje naše znanje. Ako vestno zasledujemo vse članke od prvega do zadnjega, nam bo prav lahko razumeti pomen in delovanje Slovenske Ženske Zveze. Izobrazbe in napredka potrebujemo. Ne mislim nkomur nič svetovati, povem pa, da sama prečitam vsako Zarjo dvakrat ali trikrat in si mislim, nekaj se me bo že prišlo. In to je, kar Slovenska Ženska Zveza želi: Boljšo izobrazbo slovenski ženi. Zatorej pazno prečitamo vsak članek priobčen v Zarji, kajti ko risti bo imela vsaka posamezna članica in končno cela slovenska javnost. Na svidenje 4. januarja! — **J. Welikanje, predsednica.**

Št. 19, Eveleth, Minn. — Za leto 1933 smo izvolile naslednji odbor: Preds. Antonia Nemgar, podpreds. Frances Kaučič, tajn. Angela Debevec, blag. Frances Novak. Poskusile bomo delati kar najbolj bomo mogle, članice pa prosimo, naj nam gredo na roke, ker brez njihove pomoči nam je nemogoče kaj napraviti. Ko bi vedno vse tako lepo hodile na sejo kakor ste prišle sedaj, bi ne bilo treba hoditi po hišah kolektat, ker bi se vsaka sama spomnila in pravočasno poravnala asessment. Vsak mesec moram poslati na gl. urad asessment za vse, pa če ga vsaka posamezna članica prinese ali pa ne. Zatorej tiste, ki nameravate pustiti Zvezo, saj toliko storite, da mi to takoj sporočite, da ne bomo zalagale za vas brez potrebe in podružnici v škodo. S suspendiranjem tudi ni nikjer nobenega dobička, ker ne pomeni drugega, kakor sitnost za dotično članico, malo več dela zame in za gl. tajnico in upravnico Zarje in malo dodatnih stroškov za glavno Zvezno blagajno za spremembo naslovne liste. Zato same skrbite, da ne bo treba nobene nikoli suspendirati. Kakor sem omenila, decemberska seja je potekla jako povoljno in kratkočasno. Imeli smo veliko zabave z raznimi stvarmi. Dobitke so darovale Mrs. Mary Laurich, Mrs. Josephine Frontar in Mrs. A. Debevec. Za mesec januar bodo pa kar trije dobitki na razpolago. Mrs. Osolnik je nekaj velikega obljubila in želim, da bi jaz tisto dobila.

Pa ne smemo pozabiti, da je zopet kampanja v teku. Vsaka članica, ki pripelje novo, tako novo, ki še ne spada k nobeni podružnici, bo tisti mesec oproščena asessmenta, ker ga bo podružnica plačala zanjo kot nagrado. Upam, da bomo letos odnesle Spominsko knji-

go v Minnesoto, saj je predlanskem samozasla manjkalo, da je nismo že ta krat. — **Angela Debevec, tajnica.**

Št. 23, Ely, Minn. — Odbor za leto 1933 je sledeči: Preds. Mrs. Jerich, podpreds. Mrs. Starc, tajn. sestra Kure, blag. sestra Shepel, zapisn. sestra Gornik.

Na zadnjo sejo je prišel Miklavž, četrto je bilo še dva dni do njegovega godu, in se je dobro obnesel; vsaka, kateri je bila obdarovana, je bila vesela, ker je spet enkrat videla, kakó je Miklavž že res star; pa je še vedno radodaren, seveda, za 5 centov.

Imele smo tudi dovolj smeha, ker so nam Boy Scouts, ki so bili povabljeni, zapeli nekaj pesmi in izvajali nekaj, kar se ne vidi vsak dan. Hvala lepa, dečki, pa še drugič pridite!

Dne 13. septembra pa je bil pomemben dan za našo podružnico, namreč blagoslovitev zastave. Ta dan nam bo ostal v spominu. Zjutraj ob pol osmih smo imele veliko sv. mašo, katero so darovali naš župnik Rev. Father Mihelčič. Še pred sv. mašo so blagoslovili našo zastavo. Med sv. mašo so nam peli naši pevci latinsko. Bog plačaj njim pa tudi g. župniku za lepe besede v cerkvi. Kaj so bili za eni hotri vam povem: Mr. in Mrs. Frank Jerich, Mr. in Mrs. Anton Slogar, Mr. in Mrs. Marko Slogar, Mr. in Mrs. John Otrin, Mr. in Mrs. Frank Verant, Mr. in Mrs. Rose Svetich. Za matere sta bili pa Mrs. Agninch in Mrs. Slabodnik. Za zastavonošo pa je bila Miss Mary Marn. Zastavo smo kupile od Bachman Co. iz Chicago Ill.

Zvečer pa je bil banket v Community Center, kjer imamo vedno seje. Bila je lepa udeležba za te slabe čase. Na programu je bilo petje; voditeljica našega zbora Miss Mary Hutar nam je zapela tri pesmice. Spremljala jo je na piano Miss Kathryn Hutar; hvala lepa obema! Govornik pa je bil Mr. Jerich, ki nam je razložil pomen tega dneva: celo moške je v sram spravil, ko je rekel, da jih me ženske prekašamo, ker vedno napredujemo. Hvala, Mr. Jerich. Pa še Nežka z jajci in korbico je prišla. Tudi kokoš je imela, in ta je dala največ smeha. Potem je pa še kokoš prodala Mrs. Starc, ki nam je dobila osem dolarjev. Ko je bilo vse končano, smo pa mize razdrli, pa pride Mr. Babič s harmoniko; kaj je sledilo že same veste. Samo po 5 centov smo skupaj nosile, pa le ni bilo treba nobene doklade, ker je bilo s tem vse plačano. Sedaj smo darovale za cerkev kot božično darilo 25 dolarjev. — **Odbor.**

Št. 25, Cleveland, Ohio. — Leto 1932 se bliža koncu. Vsak dober gospodar naredi ob tem času račune, da vidi, ali je napredoval, ali pa narobe. V splošnem jih menda ne bo veliko, ki bi se mogli veseliti to leto uspeha. Dobro se pa drži naša Slovenska Ženska Zveza, ki je kljub tem slabim časom napredovala s članicami in v gnotnem oziru. Uresničile so se prekrasne besede, ki jih je napisala naša gl. predsednica Marie Prislund v zadnji številki Zarje.

Pri naši podružnici gre tudi dobro. Glavna seja je bila mnogoštevilno obis-

kana. Izvoljen je ponovno ves stari od bor. V tem se vidi zaupanje članic do svojih uradnic. Volile smo tudi izobraževalni klub, in sicer po nasvetu Albine Novak, kakor je bilo enkrat priobčeno v Zarji. To je, da smo izvolile predsednico tega kluba, in ona bo imenovala še nadaljnje članice. Za predsednico kluba je bila izvoljena Johanna Mrvar. Na daljina imena članic tega kluba mi niso še znana, zato bodo priobčena pozneje. Sklenjeno je tudi bilo, da se enkrat febr. meseca priredi igra in ples. Seveda naša blagajna je začela pešati, zato je potreba, da jo zopet okrepimo. Le pripravite se, sosesre, za to veselico, bo zopet nekaj lepega. Natančen čas in vse drugo bomo že še naznanili.

Prosim vas tudi, ako je mogoče, da pridobite katero novo. Še veliko je žensk, ki niso še pri naši organizaciji — **Frances Ponikvar**, predsednica.

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Naj male poročam o izidu naše glavne seje, ki se je vršila 8. decembra. V prvi vrsti lepa hvala članicam, ki so se udeležile seje v tako obilnem številu. Ali, cenjene sosesre, prošene ste spet za prihodnjo sejo, ki se bo vršila 11. januarja 1933 zvečer v navadnih prostorih, ker takrat boste slišale celoletno finančno poročilo naše podružnice.

Odbor za leto 1933 je bil izvoljen tale: Preds. Magdalena Widina, podpreds. Mary Skerlong, tajn. Mary Besal (5612 Duncan St.), blag. Barbara Gaspar zapisn. Rose Balkovec, nadzornice Mary Smerdel, Mary Golobič in Kristina Mihelčič. — Torej sestre, delujmo v letu 1933 v skupnosti, v prid naše podružnice in cele organizacije. Udeležujte se po možnosti mesečnih sej, da bomo lažje kaj dobrega ukrenile.

Nadalje naznanim članicam, ki se ni so udeležile zadnje seje, da 2. januarja 1933 zvečer bo priredila SZZ. št. 26 v Sl. Domu na 57. cesti domačo zabavo; članice imajo prosto vstopnino, za nečlane pa je vstopnina 25c. Pripeljite vse svoje prijatelje, da bo večja zabava, kakor tudi otročičke pripeljite seboj, da bodo videli, kako bo prišel Santa Claus. Bomo imeli izvrstno godbo, da se bo lahko plesalo. Zatorej še enkrat, vse na party 2. januarja zvečer. — **Mary Besal**, tajnica.

Št. 27, North Braddock, Pa. — Drage članice, prosim, hodite redno na mesečne seje in redno plačujte prispevke. To je bilo sklenjeno na decemberski seji, da vsaka, ki ne pride na sejo, plača 10c kazni v podružnično blagajno. Druga gega zadržka in veljavnega opravičila ne pripoznamo kakor bolezen ali pa to če ima članica malo dete.

Poročati moram veselo novico, da je eno naših članic obiskala tetka dolgočljunka in ji prinesla krepko hčerko, ki so je vsi veseli. Tudi naša podružnica ji častita. Podružnica ji je podarilo ček za 5 dolarjev; tako bo vsaka nova mati dobila pri naši podružnici. Tudi za dekleta smo lepo ukrenile na decemberski seji; kadar se katera poroči bo tudi dobila od podružnice 5 dolarjev.

Prosim, pripeljite na prihodnjo sejo kaj novih kandidatinj, če morete, da nas bo več. — **Ursula Pierce**, tajnica.

Št. 28, Calumet, Mich. — Naša podružnica je imela svojo redno mesečno sejo in glavno zborovanje v četrtek, 1. dec. Bilo nas je lepo število članic navzočih in smo enoglasno izvolile ves stari odbor, ker smo vse članice z njim zadovoljne. Saj imamo delavne uradnice, ki se trudijo in delajo za skupne koristi Zveze in nas članic.

Po volitvi je prišel takozvani "Zero hour prize". Takrat sem bila jaz tako srečna, da sem ga zadela. Za naprej bom hodila redno k sejam, morebiti me še kdaj taka sreča doleti. Potem nam je zapela naša pevka Kristina Gazvoda, par pesmi, katere smo vse odobraval. Kristina je res dobra sopranistinja.

Ko smo sejo zaključile, se pa naše kuharice oglasijo: Ne greste še domov! Zdaj se boste vsedle okrog mize in poskusile, kaj smo dobrega pripravile. Posedemo okrog miz, katere so bile polne dobrih potic, kekov, kakor drugih slaščic. Kave, bele in "rdeče" je bilo

MR. RUDOLPH PIERCE,

sin tajnice podr. št. 27 v North Braddock, Pa., Mrs. Uršule Pierce. Mladí rojak je lani dovršil z odličnim uspehom študije za lekarnarja (farmacevta). Častitamo!

dovolj, pa sem si mislila: Kdo ne bi hodil k takim sejam! Vsega dovolj, pa še "prize" dobiti, to pa ni za prigovarjati. Drage sosesre, le pridno hodite k sejam in glejte, da bomo složno delovale, pa bo šlo vse lepo naprej, saj pravijo, da v slogi je moč.

H koncu moram še sporočiti, da nam je smrt pobrala zopet eno sestro in sicer je preminula zadnji mesec Mrs. M. Perušič, dobra žena in mati in zvesta članica. Bolehala je že dalje časa na želodcu. Podvrgla se je operaciji, toda vse ni nič pomagalo. Umrli je 23. nov. in pokopali smo jo 26. nov. Zapuška soproga in več otrok. Naj v minu počival — **Gertrude Kastelic**.

Št. 30. — Aurora, Ill. — Dne 17. nov. smo imele bunco party pri naši članici Mary Faifer, 800 N. Broadway, in tisti večer se je zgodila velika nesreča, ker

je avtomobil povozil dva sina naše članice Frances Krainc, 807 Aurora Ave. Eden je takoj umrl; star je bil 13 let. Te je bil hud udarec za vse ljudi. Drugi sin je bil pa jako ranjen in je bil nekaj časa v bolnišnici. — **Caroline Jeray**, tajnica.

* * *

Dne 17. nov. je imela naša podružnica bunco party pri naši predsednici in zelo smo se veselili, da bo spet malo razvedrila. Toda moje srce me je vedno strašilo: ne boš šla! In res, zvečer smo se ravno pripravljali in se smejali, koliko nas vendar gre na party, ko pride neki fant: Mrs. Kranjc! Johnny je malo opraskan od avtomobila; smo ga vzele v špital, pa ni hudo, ne ustrašite se. Ni pa povedal za brata Donald. Ko pridemo v bolnišnico, vidimo Johnnyta mrtvega, Donald, 9 let star, pa tako poškodovan, in tako povezan po glavi, da si nikakor nismo mislili, da bo ostal pri življenju. Pa, hvala Bogu, je po 11 dneh prišel domov in je v precej dobrem stanju.

Pogreb pokojnega sinčka je bil nad vse lep in veličasten. Pohajal je v osmi razred šole sv. Jožefa, ki mu je izkazala vso mogočo zadnjo čast. Č. šolske sestre so s šolskimi otroci hodile molit v hišo in v cerkvi, otroci so mu naročili številnih maš in tudi z lepim cvetjem so ga odeli. Kakor so se otroci trudili, tako so nam bili tudi odrasli v vseh ozirih v pomoč in tolažbo. Tako so tudi članice naše podružnice v polni meri pokazale svoje sočutje do nas. Po pravici povem, kar strmela sem, ko so ena za drugo prihajale: Kaj vam lahko na redim, kaj potrebujete, ali: to je za vas. Ne zamerite, ker vas z imenom ne imenujem. Bog pa ve, da ste nam veliko več pomagali kot bi si človek mogel misliti. Zato naj vam vsem tudi Bog obilno povrne.

Ti pa, Johnny, prosí Boga za nas in naše dobrotnike, da se enkrat vsi skupaj snidemo na kraju, kjer ni več žalosti. — **Frances Kranjc** in družina.

Št. 33, New Duluth, Minn. — Osmega decembra smo imele glavno sejo; udeležba ni bila jako velika; krivo je bilo gotovo vreme, ker je toplomer kazal 22 stopinj pod ničlo. Ali vse eno je bila seja zelo živahna. Sklenile smo, da bomo prihodnje leto posebno agitirale za nove članice; obiskale bomo vsako slovensko hišo in bomo skušale matere in dekleta pridobiti za Slovensko Žensko Zvezo. Tudi smo sklenile za nedoločen čas, da katera ženska bo zdaj pristopila, bo imela pristopnino prosto, ker dosti jih pravi, nimam denarja, drugače bi rada pristopila; zatorej, rojakinje, sedaj je čas da pristopite, ker vas ne bo nič stalo kot mesečnina. Na tej seji je bil izvoljen tudi odbor za leto 1933: Preds. Mary Janchar, podpreds. Anna Podgoršek, tajn. Mary Spehar, blag. Mary Hennes, zapisn. Mary Shubitz, nadzornice Mary Blatnik, Anna Mrak in Mary Oblak. Seje vsak drugi četrtek v mesecu ob sedmi uri v Cerkveni dvorani — **Mary Janchar**, predsednica.

Št. 34, Soudan, Minn. — Dne 5. dec smo izvolile za naslednje leto tale od bor: Preds. Helen Mesojedec, podpreds.

Bara Planton, tajn. Mary Pahula, blag. Angela Pavlich, zapisn. Vida Mesojedec, nadzornice Mary Klun, Mary Spolar in Mary Pruss, st. — Seja je bilo zelo dobro obiskana; po seji smo imeli pa pojedino.

Naznanjam vam zopet žalostno vest da je ena članica Mary Pruss pustila Zvezo; tri mesece ni plačala in ni hotela več biti notri. Sedaj jo je pa velika nesreča zadela. Šla je v nedeljo po večerji obiskat prijateljico; hodila je po Main Highway potu, pa prileti kara zanjjo in jo na mestu ubije. Bila je že mlado dekle, stara komaj 21 let. Bila je v Zvezi 3 leta in pri nobenem drugem društvu. Naj ji sveti večna luč! Zato priporočam članicam, ne pustite Zveze, ker ne veste, kdaj pride nesreča.

Pri seji smo sklenile, da naročimo za vsako članico 10 svetih maš in tudi za to prejšnjo članico smo dale za 8 svetih maš od Zveze. Mnogo članic ne more pristopiti k Zvezi, ker so časi pri nas še posebno slabi — **Mary Pahula**, tajnica.

Št. 36, McKinley, Minn. — Med članicami podr. št. 36 je smrt v letu 1932 neusmiljeno kosila in nam vzela kar dve članici: Mrs. Anna Žnideršič, o kateri je bilo že poročano, in Mrs. Barbara Grsetich, ki je zatisnila svoje trudne oči k nevzdržnemu spanju 24. nov., ravno na zahvalni dan. Članice so pokazale, da znajo ceniti pravila Zveze, in so jo obiskale v boleznih, čule in molile pri njeni krsti, in jo v velikem številu spremile na njeni zadnji poti. Pokojna sestra Barbara Grsetich je bila mati sedmih otrok, zapustila je štiri sinove in tri hčere; dve sta omoženi in ena je tudi naša članica, in soproga Johna Gersetich. Naj bo pokojni lahka ameriška zemlja, domačin pa izrekam v imenu podr. št. 36 naše iskreno sožalje. Drugače je bilo to leto za podružnico še precej dobro. Pridobile smo precej novih članic, nekaj smo jih pa, žal, tudi izgubile. Vse, katere ste nas zapustile, uljudno vabim, da se nam zopet pridružite, teh 25c pač vsaka zmore, ako ravno so zares težki časi.

Čas volitev je za nami; nove uradnice so sledeče: Preds. Mrs. Anna Mohar, podpreds. Mrs. Josephine Lautžar, tajn. Julijana Lautžar, blag. Anna Purkat, nadzornice Mrs. Josephine Ahlin, Mrs. Johanna Germ in Mrs. Frkulj; rediteljica Mrs. Anna Ahlin. Kot predsednica se najiskrenejše zahvaljujem vsem članicam in uradnicam za vaše zanimanje za podružnico, in vsestransko pomoč pri raznih prireditvah, kakor tudi za iskreno pomoč pri bolnih in umrlih članicah naše podružnice. Upam, da morda boste tudi v novem letu kot tajnici šle na roko, da si bomo obdržale ugled, kga sedaj uživamo, namreč, da je naša podružnica ena najbolj zavednih in marljivih kar jih je na Železnem okrožju; to zagotovilo nam je dala naša sestra glavna svetovalka SZZ. Mrs. Jennie Ozanich in glavni odbor, ki nam je poslal poslovne knjige v dar.

Končno naj tudi povem, da je bila letos pri naših mestnih volitvah na McKinley izvoljena za "Clerka" (knjigovodja) naša sestra Mrs. Anna Ahlin, kar je v veselje in ponos naši podružnici in vseh članic, ki nosijo v svoja:

srcu ljubezen do svojega materinega jezika, ljubezen do slovenskega naroda in njegovega napredka. — **Julijana Lautžar**, predsednica.

* * *

Sosestram naše podružnice se zahvaljujem za naklonjenost, ki so mi jo izkazovale ko sem opravljala tajniško delo. — **Agnes Šiskar**, tajnica.

* * *

We wish to express our sincere thanks for all kindness, help and comfort given by friends, neighbors, relatives and members of the SZZ. society No. 36, during the sickness and death of Mrs. John Gersetich. — **Mr. John Gersetich and Family**.

Št. 39, Biwabik, Minn. — Na letni seji dne 4. dec. smo izvolile novi odbor za leto 1933. Želim, da bi pod novimi uradnicami kaj bolj napredovale, kar se bo gotovo zgodilo, če se prihodnje leto delavske razmere kaj na boljše obrnejo. Priporočala bi, da že prvo sejo v novem letu pripeljete s seboj katero kandidatinjo, saj tako ni dosti plačati; tistih 25c se že kje prihrani, da se plača assessment. Vsaka slovenska žena in dekle bi takorekoč morala spadati pod SZZ. — **Mary Strukel**.

Št. 41, Collinwood, Ohio. — Na decemberski seji smo sklenile, da si bomo preskrbele novo zastavo, ki naj bo blagoslovljena enkrat maja meseca 1933. Bo tisti čas konvencija SZZ. tu pri nas v Clevelandu in že zdaj vabimo vs glavne uradnice in delegatnje, da se udeležijo blagoslovitve naše zastave.

In naše sestre, tiste, ki se nikoli ne udeležijo seje, naj pridejo 5. januarja na sejo; bodo slišale račun od celega leta potem naj pa kritizirajo kar na seji, da se bomo vsaj spoznale.

Tudi bolezen se je precej razširila med našimi sestrami. Na bolniški postelji so sledeče: J. Srebot, M. Koman in R. Piškur. Vsem želim zdravlja. Tetka štokljka se je oglasila pri sestri Mary Okički in je pustila za spomin princa; vse zdravo.

Zdaj je kampanja za nove članice. Sestre naše podr. št. 41, vsaka naj eno novo dobi, pa za gotovo, da dobimo Spominsko knjigo.

Na glavni seji so bile izvoljene za leto 1933 sledeče uradnice: Preds. Mary Lušin, podpreds. Anna Somrak, tajn. Margaret Poznič, 16001 Trafalgar Ave., blag. Mary Radell, zapisn. Mary Hudolin, nadzornice Anna Prišel, Mary Milnar in Anna Skolar. Seje se vršijo vsak prvi četrtek v mesecu v Turkovi dvorani na Waterloo Road. — **Mary Lušin**.

* * *

V prošlem letu sva midva, moj so prog in jaz, obhajala petindvajset letnico najinega zakonskega življenja. Zelo so naj iznenadili najni sorodniki in prijatelji in so nama obenem podarili krasna darila.

Zatorej minulo leto ni bilo tako zelo slabo leto za mene. Lepa darila in vesela zabava med prijatelji se ne dogodi vsako leto.

Naj mi bo dovoljeno, da se v naši ceni njeni Zarji prisrčno zahvalim svojemu sorodnikom in prijateljicam za darila in za požrtvovalnost. — **Marion Penko**.

Zelo me veseli, da sem postala članica SZZ., in zato se moram zahvaliti naši vrli članici Mrs. Poznič, ki ima nekako posebno moč za pridobiti novo članico in se ji človek ne more upirati.

Kakor vam je vsem znano, naša podružnica zelo napreduje, in le zato, ker so naše uradnice jako prijazne in pa agilne, posebno naša tajnica, ki vidi v kakšnih razmerah se tu in tam kakšna članica nahaja, da ji nikakor ni mogoče mesečnega prispevka plačati; in da bi članico ne zgubile, se je umislila in dala našivati dva para okenskih zaves in srečke dala tiskati po 10c, kar 500, ki se se še precej hitro prodale. Tajnica Mrs. Poznič je sama prodala 250 srečk, zanjjo pa največ naša pridna predsednica Mrs. Lušin, ki jih je prodala 100; za nje pa pripicljamo še druge. Sama sem kupila tri srečke in tri vstopnice, ki so mi srečo prinesle. Ravno tisti večer so se vršile na treh krajih zabave, ampak naše odbornice se niso tega ustrašile; bile so jako zaposlene, posebno Mrs. Radell naša blagajničarka, ki je vstopnice pobirala kar z dvema rokama. Moški so se čudili, kako to, da kadar me ženske kaj napravimo, vse leti le k nam. Hvaležne smo jim za obilno udeležbo in za požrtvovalnost do svojih boljših polovic, ker do njih toliko drže. Ko pa 10. ur napoči, se ozrem in vidim tajnico visoko na mizi stati. Pozabila sem že, da imam tudi sama nekaj srečk, ko zaslišim svoje ime. Tako sem bila iznenadena od samega veselja, da se nisem zamogla z besedo niti zahvaliti. Od vseh krajev slišim: pokaži firnike, in skočim na mizo, pa razgrnem enega, da si ga ženske ogledajo. V resnici so to krasno izdelani firniki, in meni so ravno prav prišli, ker sem že bila brez zaves na dveh oknih, a nihče ne dela že več časa pri nas. Zdaj se prav lepo zahvalim vsem, ki so segli po srečkah, posebno pa našim odbornicam, in čestitam Mrs. Poznič. — **Josephine Širola**.

Št. 43, Milwaukee, Wis. — Minila je glavna seja. Članice so se je udeležile v lepem številu. Odbor za 1933 je sledeči: Preds. G. Delopst, podpreds. Jos. Verbich, tajn. A. Velkovrh, blag. Josephine Tominsek, zapisn. M. Bevez, nadzornice Helen Zunter, Cecilia Wachetz in Marie Mlinar. Nadalje naznanim članicam, katere niste bile na seji, da je bilo sklenjeno, da se bodo sedaj v zimskem času vršile seje vsako drugo nedeljo v mesecu in sicer ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih. To velja samo za jan., feb., marec in april.

Ker nameravamo napraviti domačo zabavo 15. jan., ste vabljeni vse članice naše podružnice, da se zagotovo udeležite prihodnje seje, ki se vrši v nedeljo dne 8. jan. ob 2. uri popoldne. Imamo več važnega. Društvena blagajna je last vseh članic, toraj ne pozabite seje in domače zabave. Nadalje naznanim sklenjene zadnje seje, da imamo prosto pristopnino za dobo štirih mesecev. Članice, potrudimo se in delujmo vse skupno, da bo naša podružnica rastle in napredovala. — **A. Velkovrh**, tajnica.

* * *

Naša podružnica bo imela domačo zabavo v F. G. Ermencovi dvorani, 811 So. 5th St. v nedeljo dne 15. januarja.

Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 50c za osebo. Vljudo zabimo sosesersko podružnico št. 12, Milwaukee, in št. 17, West Allis, Wis., da bi se udeležili naše zabave. Ob enaki priliki vam hočemo povrniti. Veselilo bi nas, ako bi nas posetila gl. predsednica Mrs. Marie Prislund. Za dobro postrežbo jamči — Odbor.

* * *

Apeliram na vse naše članice, da se potrudimo sedaj v tej novi kampanji, da se naše društvo vsaj za polovico pomnoži, pa si bomo lahko štele za čast v teh slabih časih; torej na noge vse!

Nekaj vedno pogrešam v Zarji, namreč dopisov o obleki in noši; želela bi da bi se zopet tista članica oglasila s kakšnim dobrim nasvetom, saj veste, da ženske smo pač vedno rade lepe, česar smo bolj stare.

Zahvaliti se moram naši sosestri A. Velkovrh za izvrstno malico in za prostor, ki nam ga je dala na razpolago 28. novembra za card party; smo se imeli čisto dobro, samo premalo nas je bilo. — Članica št. 43.

Št. 45, Portland, Oregon. — Štovana urednica: — Danas vam šaljem dopis od naše zadnje seje, na kojoj smo izbrale odbornice za godinu 1933. Sledeće jesu: Ana Barta predsjednica, Nina Zornada podpredsjednica, Mary Gollik tajnica, Fanika Matulec blagajnica, nadzornice Olga Mirkovic, Ana Leval; i Ana Popp.

Ovu godinu nismo se povećale u broju, što znači, da nismo dobile novih članica, zato bi bilo potrebno, da svaka članica dovede po koju novu, i brzo bi mo se podvostručile. Odlučile smo imati ples na 14. tog jan. 1933 za dobrobit blagajne, da nadomjestimo onaj novac, kojeg smo iztrošile. Svima članicama je poznato, da smo plaćale za 4 mjeseca rasporez iz blagajne, pa sada treba, da tvrdo radimo i prodajemo tikete za "denc".

Dodjući naš miting imati ćemo kod sestre Ursule Lulich, 67 E. 9th St. N. pa se članice pozivaju, da polaze sjednice redovito, pošto kad nas više ima, više i bolje se može odlučiti, i drugo, da dolaze na dobu; sve dobro znademo, da sjednica počima u dva sata popodne zatim se svaka žuri, da ide kući pripremiti večeru za svoju obitelj.

Nadalje želim se zahvaliti u ime naše podružnice svima članicama, koje su nas lijepo počastile svaki put kada smo kod koje imale sjednicu ovu godinu; svaka nam je pripremila lunch kao party. — Uz pozdrav ostajem — Mary Gollik, tajnica.

Št. 47, Garfield Hights, Ohio. — Na glavni letni seji je bil ponovno izvoljen stari odbor, izvzemši podpredsednice in ene nadzornice, ker se starim ni mogoče udeleževati mesečnih sej. Za podpredsednico je v bodoče Mary Železnik, mesto Val. Bizjak je Christine Cergoi.

Seje se bodo v letu 1933 vršile kot so se sedaj, vsako drugo soboto v mesecu, na 8812 Vineyard Ave.

Tudi drugi sklepi kar se tiče podružnice so ostali večina po starem sistemu, le toliko se je predrugačilo, da se od sedaj za naprej ne bo za nobenega novo-

rojenčka več kolektalo od članic, pač se bo še ravno tako vsakemu kupilo iz blagajne, ker s tem bomo vse enako prizadete, drugače so bile pa le ene.

Ker stopamo v novo leto, naj prevzamemo tudi nekatere članice novo navdušenje, nov sklep, da se bodo udeleževale mesečnih sej, ter bolj redno plačevale tisti kvoder za mesečino. Najhujše je za tajnico, ko pride čas, da je treba poslati mesečino na glavni urad, pa polovico članic še plača ne. Kje se 'a' vzeti denar? Do sedaj sem vedno pospešila korake in šla kolektat, za hvaležnost sem dobila še kako gorko pod nos. Od slej naprej ne bom več hodila po hišah, ker to pač ne odgovarja mojemu demu. Zadosti slabo za članico, katera se sama toliko ne zanima, da bi skrbela, da bi plačala. Iz blagajne imam dovoljeno založiti samo za en mesec, iz svojega pa mi ni mogoče za nobeno. In katere ne bo dva meseca nič blizu, jo moram po pravih suspendirati.

Zavedajte se, da s suspendacijo izgubite vse pravice pri SZZ, ter ne dolžite mene, pač pa samo sebe, kajti nesreče nikdar ne počiva. Upam, da ste čitale v decemberski Zarji poročilo gl. tajnice, katera pa ni, naj čita sedaj.

Leto 1932 je bilo za našo podružnico smelo rečeno, še precej srečno. Delovale smo vse skupaj zelo složno. Pa članic je bilo bolnih, katere so se, hvala Bogu, vse sezdravile. Smrt do sedaj še tudi ni posegla med nas od kar je naša podružnica ustanovljena, kar nam prav veseli. V letu 1932 so bile štiri članice obdarovane z novorojenčki, članice pa smo tem vsem kupile darila. Ena se je poročila, ter je seveda še ravno tako naša dobra članica. Blagajna je še precej na dobrem stališču, pripomogle smo ji s piknikom in Card-Party.

Nekaj članic smo pridobile na novo, par jih je vzelo prestopni list, nekatere so pustile, ker niso mogle plačevati, da bi se malo ponižale in prosile na seji, jih je bilo pa sram, kar v današnjih časih ni potreba biti nobenega. Saj prositvendar ni grdo. Posebno pri naši podružnici so vse članice tako dobre in radodarne, da če vidijo, da je ena potrebna, ji iz srca radi pomagajo; to se je še posebno izkazalo na zadnji seji.

Ker se nahajamo v času kampanje, naj se vsaka zavzame, da katero novo pridobi. Prihodnja seja se vrši v soboto 14. januarja ne pa v sredo 11. kot se ene mnenja. Več vam bo že predsednica pojasnila na prihodnji seji, katere se udeležite brez izjeme vse, če bo prav mraz, bomo že poskrbele, da se segregete. — Helen Tomažič, tajnica.

* * *

Pri naši podružnici št. 47 smo se imele prav imenitno na letni seji. Ostal je skoraj ves stari odbor. Tudi smo imele okusen prigrizek po seji. Sestra predsednica in sestra tajnica sta napravili dobre kekse, sestra Bražič pa šarkel, in tudi zlahtne kapljice ni manjkalo, tako da smo šle vse vesele domov.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu pristrčno zahvalim vsem članicam za tako krassen dar, ki ste ga podarile mojemu sinčku, čeprav ne more podružnica pričakovati, da bi bil kedaj član. Hvala sestri tajnici, ki se je toliko potrudila in zbrala skupaj.

Posebno se zahvalim sestri predsednici A. Zidanič za tako lep dar in za njeno požrtvovalnost, nadalje sestri Paulini Žefrin in sestri Antoniji Dolinar, ki mi je oprala in likala perilo in se mnogo trudila z menoj; prav iskrena hvala vsem. Zahvalim se tudi Mrs. K. Šircel za lep dar, Mrs. M. Škrl, Mrs. M. Papeš in njenemu soprogu za uslugo, hvala sosestri Mary Hrovat od podružnice št. 15, ki me je obiskala v bolnišnici, in vsem prijateljicam za obisk. — Jennie Pugel.

Št. 48, Buhl, Minn. — Vse naše članice prosim, naj se včasih oglase v Zarji in po možnostih agitirajo za nove članice. Vsaka naj reče dobro besedo, pa bo že šlo, da nas bo kaj več prihodnje leto.

Naša predsednica Mrs. Berlin je bila hudo bolna za pljučnico, pa je že na potu okrevanja. Mr. in Mrs. John Vidic je umrla hčerka in smo darovale za dve sv. maši, ker je Mrs. Vidic naša članica.

V letu 1933 bomo imele naslednje odbornice: Preds. Mrs. Ambrozich, tajn. Jennie Terlep in blag. Maria Marold. Seja vsak prvi torek v mesecu ob 8. uri zvečer v Public Library. — J. T., tajn.

Št. 53, Brooklyn, Ohio. — Naša podružnica je imela domačo zabavo na Martinovo soboto; to je bila naša prva zabava. Lepa hvala vsem kdor se je vdeležil.

Na 19. dec. smo imele zopet zabavo na čast naši predsednici Mary Oblak, ki je obhajala 25 letnico zakonskega stanu, Bog ji daj še 25 let! Imeli smo se prav lušno. Le škoda, da se ni odzvala sestra Mrs. Helen Tomažič od št. 47 mojemu vabilu, da bi videla vesele Brooklyncane, ki pa le niso več veseli tako kot so bili pred leti, ker jih je potrla brezposelnost. Željno pričakujemo, da se povrnejo boljši časi med nas uboge delavske družine.

Na glavni seji 1. dec. je bil izvoljen sledeči odbor za 1. 1933: Preds. Mary Oblak, podpreds. Katarina Železnik, tajn. Anna Jesenko, blag. Alice Železnik, zapisn. Mary Končan. Nadzorni odbor: preds. Frances Zorn, Mary Hunter in Frances Potočar. Seja se vrši pri sestri K. Železnik, Jennings Rd. 4002, prvi četrtek v mesecu, ob 7. uri zvečer. Opozarjam članice, da se vse udeležite seje prihodnji mesec, in pripeljite vse kandidatnje, katere ste predlagale. Dobrodošle v našo podružnico! Vam kliče — Anna Jesenko, tajnica.

Ko je Dr. Paul Gorgulov usmrtil francoskega predsednika Paul Doumerja, je francosko časopisje trdilo, da je bil morilec v službi boljševikov. Mati morilca, ki je živela na Ruskem, je napravila veliko uslugo sovjetski vladi s tem, da je naznanila svetu, da je bil njen sin vedno v zvezi z belimi Rusi in kot tak odločen nasprotnik boljševikov.

V jeseni so zasačili Gorgulovo mater, da je skrivala žito pred vladnimi zastopniki. Obdolžili so jo tatvine. Zadnji teden so prinesla varšavska poročila iz Rusije vest, da so oblasti kaznovale 82 letno ženo s smrtjo zaradi njenega "zločina".

Trije rodovi

Spisal Engelbert Gangl

(Dalje)

"Dobro! Res je!" so pritrdil drugi.

"Vidiš, pa še lažje bi bilo tvojemu fantiču bopopetniku, če bi vsaj ene hlače raztrgal na šolskih klopih!"

"Kako bi bilo?" so vprašali nekateri.

"Tako-le! Pogledal bi v zrak in bi dejal: desetkrat dvanajst! K dvanajstim pristavim ničlo, pa imam stoindvajset!"

Pipe so obvisle možem v ustih; radovedno zavzeto so gledale oči.

"Ha, ali zdaj vidiš, kako je dobro, če človek nič ne ve!"

"Take reči so že koristne, ne rečem!" se je izgovarjal oni, "ali drugo, bi mislil, da je vseeno, če človek zna ali ne."

"Pa povej kaj takega!"

"No, tako na primer. . ." je pomišljal mož, "na primer. . ."

"Tako na primer," mu je pomagal oni, "tako na primer, kako se preganjajo čarovnice — to je pač vseeno, če človek zna ali ne — zato ker čarovnic ni! Ali to pa že ni vseeno, če človek zna ali ne, kako je preganjati trtno uš. To je resnica, čista in gola, brez vsakega primeska, ker ni nobenega znanja, ki bi ne koristilo človeku!"

Mož je nekoliko pomislil in nadaljeval: "A vse, kar znaš, moraš uporabljati s pametjo. Kar je gospodar v hiši, to je pamet v glavi. Ako veš, kako žive bogati ljudje, ne boš izkušal živeti njim enako, ker nimaš zato sredstev. V enem tednu poženeš po grlu ves imetek, in potem je konec tvojemu gospostvu. A če znaš pametno gospodariti in računati, bo rastel tvoj imetek, da boš lahko plačeval davke in ti bo še kaj ostajalo, da ne bo hiša brez okroglega. V zemlji je mnogo zakladov, a neuki človek jih ne dvigne, ker jih ne zna dvigniti. Ako ne znaš ravnati s plugom, ti nič ne pomaga, če imaš še toliko lepih lemežev v kolarinci. Takrat reže plug lepe brazde, kadar ga ravna vešča roka. Tudi s trto ni nič, ako jo pustiš, da raste po svoji volji. Lepo jo moraš okopati, obrezati, pričvrstiti h kolu, ji pognojiti zemljo — potem ti uspeva in rodi. Živina ti bo jalova in mršava, ako ji ne pokladaš o pravem in rednem času, ako se valja po gnoju, namesto da gnoj pomečeš iz hleva in zvoziš na njivo. Vse to ti je znano, kaj ne? In znano ti je zato, ker si se temu naučil. A gospoda vsega tega ne ve, ker pozna pero in ne pluga. S peresom orje po papirju, a bedak tisti, ki bi šel s peresom orat njivo ali ki bi šel črešnjo cepit na hruško. Tako mora človek svoje znanje prav upotrebljati, po-

tem mu je v korist in potem spozna njegovo vrednost."

"To je resnično!" se je oglašil eden. "Saj vidimo pri tebi, da ti gre dobro, ker imaš pamet v glavi."

"Dobro — no, hvala Bogu, vsaj tako, da človek živi!" je dejal oni. "Tisto je res! Nič nimam dolga, v dimu je zmeraj kos mesa in v kleti zmeraj sod vina, tudi za tobak mi ni treba jemati na posodo. Jaz se pa tudi nisem vdajal Iljinim vabilom, nisem hotel piti njegovega vina, ker je tisto vino imelo moč, da je ubijalo pamet in slepilo oči. Zato pa ste šli drugemu pobijati okna, namesto da bi sebe naklestili po zadnji oplati. He, mene so izučile knjige! Kakor Zavinsčaka. Njega je oče poslal v Metliko, pa sem si mislil: Ako Jože — zakaj ne tudi jaz? In dostikrat sem se ukradel z doma in sem se — skoro bi rekel — pritihotapil v metliško šolo. Doma je pela palica, ker ni bilo pastirja, a jaz sem se vendarle seznanil s črkami, pisanimi in tiskanimi, da še danes lahko berem in pišem, čeprav mi je roka težka in okorna. Vi pa ste se mi smejali in me imeli za bedaka, ker se vam je zdelo lepše in ugodnejše, peči na paši krompir, nego se ukvarjati s številkami in črkami."

Možje so se premikali na svojih prostorih. V živo so jih zadevale govornikove besede.

Tisti, ki je zagovarjal nevednost, se je potuhnil, potegnil klobuk na oči in se splazil okolo cerkve proti domu.

Nekateri so ga opazili in so se mu smejali.

"Ta ne more nikamor s svojo modrostjo, samo čez domači prag pride z njo in v posteljo zleze," so se norčevali iz njega.

Oni jih ni slišal. Dospel je že do doma in zaloputnil vrata za seboj. Jazen je bil nase in na druge.

"Le bodimo pametni, možje," je začel tisti iz šolani kmet, "in priznajmo odkritosrčno, da bi bilo boljše za nas in naše družine, ko bi bilo v glavi več pameti in manj otrob. In kaj čaka naše otroke? Stopajo na naša mesta, žive isto življenje kakor mi, naše trpljenje je njih dedščina. Sami si ne morejo nikamor pomagati. Sreča je, pravijo, za sina, ki ga vzemo k vojakom. Vsaj tista leta je meso. Ko pride nazaj, ni več za kmetiško delo, postaja in izsesava iz starega denar, potem gre kam služiti za hlapca — in stari ostane brez denarja in sina, ampak s starimi nadlogami. Hči se omoži, vzame sosedovega, gre izpod ene strehe pod drugo — a enako je tu in tam. Če se ne omoži, gre služiti in za dom takorekoč odmrje. Zdaj pa še ta Amerika! Kaj je Amerika, to nam je povedalo Preličovo življenje. Svojega fanta sem dal v metliško šolo. Ker ga nisem, kakor Zavinsčak svojega, mogel dati v Zagreb, sem ga dal k mizarju. Zavinsčakov je danes oficir, a moj je v Metliki mizar. Dobro mu gre, ker zna, kako si služi človek kruh."

Tam od hiš so se zaslišali glasovi: "Jure, Tone, Martin. . ."

Zene so klicale k večerji. Možje so vstali in se razšli. Zmračilo se je že.

XV.

Po ženini smrti je Zavinščak najprej poskrbel, da izpolni besede, ki jih je govoril Lenki, ko sta se po požaru vračala iz Zavinkovcev. Takrat ji je obljubil, da ji napravi tak grob, da bo vedel vsak: Glejte, živela je Lenka, Zavinščakova žena!

Grob je dal obzidati in ograditi. Nanj je postavil velik, kamenit križ. Z zlatimi črkami je bilo pod križem vdolbeno njeno ime. Nagrobni spomenik je bil preprost in zato je bil najlepši na domačem pokopališču.

Potem se je želel razvedriti. Umiriti je hotel svoje misli, ki so jih zadnji dogodki tako razdražili, da niso mogle preudarjati s trezno razsodnostjo.

Po vse dneve je prebil v mlinu in gledal, kako se vrte kameni, kako drobe in meljejo nasipano žito. Tako nas zmelje in razdrobi življenje, je mislil. Pride z viharjem in s težkimi udarci, in človek omaga in podleže. Preko njega zavihra valovje, hiti naprej, kakor da se ni nič zgodilo, in človeka ni več!

Sedel je na žagi in gledal, kako sezajo obrušeni železni zobje globlje in globlje v les. Človek komaj dobro pogleda, in že je en del odločen, odtrgan od skupnosti. Nobene sile ni več, da bi ga še kdaj združila z njo v eno, nerazrušno, popolno celoto. In glej, tako pride smrt in udari po skupnem življenju. Eden člen te skupnosti odpade od celote, se odtrga od nje, omahne v grob, in nobene sile ni več, da bi ga še kdaj združila z njo v eno, nerazrušno, popolno celoto.

Na žagi je dejal zdaj Markov sin. Tudi tega je moč življenskega viharja odtrgala od očeta. Ali ne razmišlja tudi on Zavinščaku enako, kadar gleda, kako mu celoto trga v kose žaga, ki jo ravna njegova roka?

Morda pa mu je postalo delo tako vsakdanje, tako brezpomembno, nobene misli zbujaajoče, da ga opravlja iz gole navade, ne da bi njega uspeh in učinek prispevaljal razmeram in okolnostim svojega življenja.

Če je tako, potem je to najbolje!

Tega si želi tudi Zavinščak. Želi si, da bi se mu odtrgale misli od preudarjanja, da bi se dvignile, prepojele s pozabnostjo. Ali mu kaj koristi, da se mu vedno in vedno potapljajo v pretekle čase in razmišljajo, kako bi bilo, če bi se to ne zgodilo; če danes sanjajo, kako bi bilo zdaj, ako se bi prej razmere in odnošaji zasukali tako in tako, a ne tako, kakor se so? Tako beganje misli v preteklost, tako sanjavo preustvarjanje sedanjega položaja z namišljenim razvojem preteklosti je popolnoma brezpomembno. Človek živi v sedanjosti in mora računati z razmerami, ki v resnici obstoje. Nima sicer moči, da bi si iz sedanjih razmer ustvaril popolnoma tako bodočnost, kakršne si želi njegova

duša, a toliko stori lahko, da računa s sedanjostjo, da si gradi na podlagi resničnih odnošajev bodočnost. Zmeraj je bolje, da si obeta manj nego več. Razočaranje pride tako rado, in to je tem manjše in tudi tem manj boli, ako niso bili načrti presmeli. Razvoj življenja ne pozna tesnih mej, kamor bi ga uklepal človeški duh in si ga ustvarjal po svoji volji. Obratno! Življenje gre svojo pot, svobodno kakor nihče drugi, ono uklene človeka v spone, razgrinja pred njim pot, koder mora hoditi, čeprav so si njegove misli načrtavale druge in drugačne steze. Tako si življenje usužni človeka. Vsak ponos, vsaka visoka želja, vsak smeli vzlet sanjavega duha se mora ukloniti, ponižati čisto do tal, kadar prihrumi življenja vihrajoča in uničujoča moč. Človek se mora vdati. Razgledati se mora po sedanjosti, zamoriti v sebi, kar je zraslo v mislih večjega in jačjega nego je moč in veljava danih razmer, in živeti mora z jasnim preudarkom, gledati z odprtimi, svojimi, človeškimi očmi — zdramiti se mora iz sanj.

In tega si želi Zavinščak, da bi se razgledal, da bi videl. Gleda in ne vidi.

Glej! Ravno kar je prijahal njegov hlapec napajat oba konja, ki mu vozita kočijo. Kaj si misli hlapec? Ali misli na gospodinjo, ki sta jo prevažala konja, in ki je zdaj ni več?

Hlapec gleda, kako vsak konj sklanja vrat, kako namaka gobec v vodo, kako pije, a na gospodinjo ne misli. Zavinščak pa vidi konja, vidi kočijo in vidi Lenko. Ako bi ne bila bolna, ako bi se ne zgodili zadnji dogodki, potem bi živela še zdaj, še zdaj bi se lahko vozila na grajski kočiji.

Zavinščak je vzel lovsko puško in je odšel na lov v gozd na Gorjance. Pozoj je šel z njim. Kolikokrat ga je gladila Lenka! Kolikokrat se ji je laskal, mahal z repom in se spenjal k nji! Še nekaj dni pred smrtjo je pritekel k nji, ko se je grela na vrtu. A zdaj ni več tiste suhe in bele roke, ki je gladila dobrega, zvestega Pozoja! O, srečni pes, ki si bil glajen od njene roke!

Šumelo je vejevje, se sklanjalo med seboj in se pogovarjalo v tajinstvenih, človeškemu sluhu nerazumljivih glasovih.

Tudi Lenka je hodila tod pod zeleno streho senčnatega drevja! Poslušala je to tajinstveno šepetanje, ta človeškemu sluhu nerazumljivi razgovor šuštečega vejevja. A zdaj stopa po tem čudokrasnem domu Jože sam, zakaj Lenkini koraki so se ustavili, njena pot se je iztekla v grob!

S ceste se je oglasilo ropotanje voza.

Ozrl se je Jože tja. Skozi listje in debela in grmovje se je belila cesta.

Tako so ropotala kolesa tudi tedaj, ko se je peljal tod Jože z Lenko. Natančno še ve, kako je gledala tedaj, ko se je prvič peljala z njim v te kraje.

Voz je švignil mimo. Dva človeka sta sedela na njem: moški in ženska. A Lenke ni bilo. Nikoli več se ne bo vozila po Gorjancih, zakaj težak kamenit križ stoji na njeni gomili.

Med listjem, ležečim po tleh, je nekaj zašumelo.

Zbudila se je v Zavinščaku lovska strast. Puško je snel z rame, napel petelina in mirno čakal plena.

Zagledal je zajca. Vohal je z gobčkom po tleh. Zavinščak je držal Pozoja za vrat. Ta je drgetal od veselja in nemiru. Spenjal se je; skočiti je hotel za zajcem. Zajec je gibal z ušesi, gledal okrog. V velikih, dolgih skokih se je spustil v beg, ko je zapazil lovca. Zavinščak je izpustil Pozoja. Hitro kakor misel je šinil za dolgouhim beguncem. Zavinščak je nadaljeval puško, pomeril. Že se mu je skrčil kazalec, da izproži petelina. A v istem hipu mu je odpovedala roka, puška se je pobesila.

"Naj živi!" je rekel Zavinščak in vrgel puško na ramo.

Smrt je tako strašna!

Zabrlizgal je na piščalko. Tenak, ostek pisk je odmeval po gozdu. Zapokala je preperela suhljad, zašumelo listje. Pozoj je tekel h gospodarju, ki ga je poklical. Jezik mu je visel iz gobca. Začudeno je gledal gospodarja, češ, zakaj me kličeš nazaj, ko sem bil že tako blizu plena. Zavinščak je umel njegov pogled. Potrepljal ga je po vratu in ga pritiskal k sebi ob visoki škorenj.

"O, kako si priden, Pozoj!"

Odšel je proti domu. Ni šel naravnost po cesti, ampak je krenil po stranski poti, da pregleda polje in travnike.

Lepo je zelenela trava. Kakor velik zelen prt, pretkan s pestrobojnimi cveticami, se je širil pred njim travnik. Ob robu je tekla tiha vodica, vrbe so se nagibale k nji.

Tudi tod je hodila Lenka. Polno košarico cvetic si je natrgala, tako rada jih je imela.

A zdaj ni Lenke več! Nikoli več ne stopi semkaj njena noga! Cvetice so prepregle njen grob.

Doli pod travnikom je bilo polje, lepo ravno polje. Kakor umetno razprežene vzporedne črte so se razgrinjale v daljo brazde, spodaj vse črne od mastnega gnoja, zgoraj vse zlate od valovite pšenice. Ali kako se danes žalostno gibljejo pšenični valovi, ko jih več ne gledajo prijazne gospodaričine oči! Na te oči je legla večna tema, pokrov tesne krste je poveznjen nad njimi.

Zavinščaku se še ni hotelo domov.

Krenil je na levo stran preko sosednega polja, stopil nekoliko navkreber in prišel do svojega trtja.

V lepih, ravnih vrstah so stale trte, oklenjene ob kolih. Široki, narezljani listi so viseli ob njih. Grozdi so se skrivali pod njimi. Jagode so se debelile, nabiral, dozoreval je v njih sladki sok. Izmed široke brajde je gledala bela zidanica, njegovemu očetu najljubši kraj; tiha, bela zidanica, ti ljuba, dobra znanka!

Odpri je Zavinščak vrata, zadišalo je po vinu. Odvrtal je čep. Zlata tekočina je švignila v na-

stavljeno majoliko. Ali naj pije? Za koga? Na čigavo zdravje?

Nikoli več ne bo gledala Lenka trgatve. Nikdar več ne bo zobala grozdja.

Zavinščak se je spomnil tiste jeseni, ko je bila prvokrat tu. Spomnil se je onega razgovora in onega jutra, ko je odšla k materi v Zavinkovce. Gledal je izpred zidanice za njo, videl je, kako jo je cesta, skrita za ovinek, odnesla izpred njegovih oči.

In glej! Tako se je zavila cesta, in Lenke ni več.

Po stezi je prišel viničar. Odkril se je pred svojim gospodom.

"Na, izpij to vino!" mu je rekel Zavinščak in mu ponudil majoliko.

"Na vaše zdravje, gospod!" je dejal ta, nastavil posodo in jo izpraznil.

Ali je pač mislil tudi na njo, ki mu jo je tolikokrat natočila, ki je bila gospodarica tudi temu trtju? Mož je pil vino in mislil samo na njegovo dobroto.

Dejal pa je, da pije na njegovo zdravje, na zdravje Zavinščakovo.

Čemu? Kaj treba njemu zdravja, ko nima nikogar več!

Nikogar več?

"Glej," je govoril sam pri sebi, "pozabil si nanj, ki ti je še edini ostal!"

Spomnil se je Friceta.

Odšel je proti domu.

Prehodel je vse vrtno steze. A Lenke ni bilo nikjer.

Dospel je pod smreke. Miza je stala tam in klopi so stale okolo nje, a Lenke ni bilo več pod smrekami.

Stopil je med dišeče grme. Tudi tam ni bilo Lenke. Potrgali so rožnim grmom najlepše cvetove in ji okrasili z njimi poslednje ležišče.

Tudi na dvorišču je ni bilo. Vse je bilo prazno.

Stopil je v hlev. Ozrla sta se konja k vratom. Ali sta pričakovala, da jima prinese ljuba gospodinja sladkorja? Uboga žival, Lenke ni več.

In nikjer je ne bilo; ne na stopnicah ne na hodniku. Tudi v sobi je ni bilo nikjer. Ob odprtem oknu je stal njen naslanjač. A Lenke ni bilo nikjer. Morda je pri materi? Tako rada je hodila gledat njeno podobo. Toda tudi tam ni bilo Lenke.

Nikjer, nikjer!

In zdaj je samo še Frice, ki misli Zavinščak nanj.

Gospodje, prijatelji Zavinščakovi, so ga vabili v svojo sredo. Družba razvedri človeka, razžene temne misli.

(Naprej prihodnjič.)

We Want More!

In one or two previous editions I noticed a few new scribes. Welcome to our fold, as that is just what this magazine needs. Increasing pep and zest.

I wonder how many of you, when you read your copy of "Dawn", wish you had written something. Then you think: Oh, pshaw, I couldn't write like that or, what would the members say. Nothing, positively nothing. If a thing is worth happening it is worth writing about. So sit down after your next meeting is over, and contemplate as to what happened there. There might have been a social, a card party, a dance, or some member suggested something for the benefit of the local chapter. Fine! Write about it. It doesn't have to con-

sist of twenty dollar words, just write it the way the various functions materialized, or who presided, the chairman, and so on. You can't imagine what a kick you will get out of it. And before you know it you shall be holding a journalist's job somewhere.

Besides, there is still another angle. It is so much more interesting to pick up a copy of the "Dawn" and read bits of news from every State where there is a S.L.U. chapter. Everyone likes to know just what the other club is contemplating on doing and what the outcome of it will be. Also one gleans informative ideas from others. There are no two clubs that carry out their social gatherings alike. If it isn't cir-

culated around, it will never be known. Therefore, sit down and write your article. It only takes a little while and a three cent stamp, and mail it to the Editor before the tenth or so of each month.

I hope that when I pick up my next edition it will take me an hour to read all the interesting articles that have been written, and I shall know that my endeavor to implant a little seed had not been in vain.

So get going, girls, one hundred percent strong. Show our President that there is still a lot of ambition and energy left in our dear old S.L.U.

Mary Zore.

Beauty Hints.

WISE GIRLS TAKE TIME TO APPLY CREAM AND ROUGE.

Want to make yourself especially attractive for the evening?

All right. Promise yourself fifteen minutes, a foundation cream and a jar of cream rouge.

Sit down to this performance, now you have fifteen minutes, remember. You've tied back your hair, you've cleansed your face with cream and you've worked said cream in with your fingertips, stirring up the circulation a bit as you cleansed, you've wiped off this cream with nice clean tissue. Used a second tissue possibly, for good measure, wiped it off thoroughly.

Then you've gone over your face with cotton dipped in your pet tonic or astringent.

Now you're ready to put on the foundation cream. You work this into the skin where you intend to do your "color tinting". Before it dries you take a tiny bit of the cream rouge and work it in smoothly, particularly at the edges where it should fade out finally. Do one cheek at a time. Don't even dot the cream on the other cheek until the first is fully treated to the cream rouge.

Now begin on the other cheek and hold up your hand mirror to aid you in blending the outer edges of rouge into oblivion. Go a bit gingerly about the amount of rouge you first put on. You can go over it again if you have not enough.

If you must do rubbing out because of excess rouge on the cheek, you stir up color and are consequently confused

about the amount you need when that color dies down.

Work that cream rouge in so smoothly and perfect the color of it so that none will believe it isn't your own natural bloom of youth. Then powder the entire face and throat reaching back on the neck. Brush this off with a powder brush. And now you may put on your eye paste, perhaps applying a bit of cream first to give it a moist look. Then paint your pretty lips vividly, if that suits you, anyway, a bit more brightly than for day time use.

Look the arms, back and throat over and see if they couldn't take one of the good lotions especially prescribed for them for evening wear.

Au Revoir!

Sheboygan's Mignonette.

Activities of Our Branches.

BRANCH NO. 17, WEST ALLIS, WIS.

WEST ALLIS HIGH LIGHTS.

Well, here we are back on the front page again — not that we forgot to write but we were so busy in West Allis that we didn't get time to write, so now I'll tell about all the excitement.

First of all we had a card party which went off great, because all the young girls cooperated and the older women chimed in, and they came in full number to spend the evening playing cards. We played cards from 8:30 to 10:15 P. M. and then the girls served delicious cake and punch. We wish to thank all those who donated the refreshments.

The punch must have had a "kick" in it for the people felt "good" and

danced as they never did before. The door prize, which was believed to be a turkey, turned out to be a beautiful bedspread. The prizes for each table were donated by our president Mrs. Schlossar, and we wish to thank her for them.

The raffles donated by Mrs. Tratar, Mrs. Zore, Miss Tomich and Mrs. Mitich, were pretty, and lucky was the person who held the lucky number for them, and we wish to thank these ladies for the prizes.

We are sorry to have lost one of our members, Mrs. Sebanc, who passed away on Monday, December 5. The ladies of the S.L.U. were there in body and each member wore a white carnation. The ladies carrying the dead had a lighted

candle in their hand and stood by her through the service. The S.L.U. singing club, composed of women and girls, sang at the services.

We ask all the women to go out and cheer our sick members: Mrs. Poogle, Mrs. Hvala and Mrs. Galatine, who are unable to get out of bed. I'm sure they would appreciate a visit from you all.

Now for the biggest event of this month, the election of officers!

Our president of the last four years, Mrs. J. Schlossar, was not able to take the position, and we are very sorry, for she was a very good president. She did everything in her power to get members, and to have them always in good cheer. We will surely miss her, but to

settle all, we have another good president now and we are sure that Mrs. Bitanz will be ready to take up the duties and try her best to look after everything and see that all is well on the S. L. U. front.

Our secretary is the same faithful Mrs. Juzina. I don't have to tell you about her, for we all know she does her work, and even though we forget to pay our dues, she puts it in and collects that much more from you the next time.

Our next recording secretary is Marie Janezich, who will try to do her best and have everybody understand her no matter what she has to read.

Our treasurer is our old standby Mrs. Sorcich, and I'm sure she will handle the money with the best of care.

The S.L.U. is having a singing club composed of women and girls, so all the girls better turn out and attend practices!

The All S.L.U. Girl.

BRANCH NO. 46, ST. LOUIS, MO.

All members are requested to be present at the January meeting. Election of officers will take place. Tickets for the handmade quilt should be returned and the outcome will be made known after the meeting.

The Secretary.

BRANCH NO. 50, CLEVELAND, O.

HELLO, FOLKS!

Here we are again, and just chock full of plans for the new year. But first of all, we'll have to tell you about our December meeting. General elections were held, and the following officers were elected: President, Mary Marsic; Vice President, Ursuline Lushine; Secretary, Josephine Seelye; Treasurer, Josephine Bencin; Recording Secretary, Angela Hlabshe; Sentinel, Antonia Tanko.

The auditors chosen were: Virginia Urbas, Frances Pizim, Mary Andelsen.

The entertainment committee is composed of the following: Ursuline Lushine, Jo Macek, Jennie Pirnat, Vera Jerse, and Rose Tomsic.

At this meeting it was also decided to change the date of our meeting from the first Thursday of the month to the second Wednesday.

After the meeting adjourned we had a Christmas party, with all the members exchanging gifts. There was also dancing and refreshments were served. Besides this, the Macek sisters, Jo and Mary entertained us with some beautiful English and Slovene vocal duets.

The affair broke up at 11:30 and we know everybody had a grand time. And the next time we are on this page, we will tell about our plans for the new year and the convention, so until then we bid you all adieu, and wish every

one of the SLU. a very Happy and prosperous New Year.

Angela Hlabshe.

BRANCH NO. 54, WARREN, OHIO.

The Warren chapter of the Slovenian Ladies Union No. 54 met with all the members present on December 1, 1932 at the home of Mrs. Agnes Strukel on 1935 Willard Avenue, Warren, Ohio.

A very pleasant evening was enjoyed by all the members.

At the business meeting, which was presided over by Mrs. Rose Racher, the presentation of the policies was a feature. There were no new officers elected as the old ones only served a few months.

Mrs. Rose Racher, our president, was welcomed back at this meeting after several weeks' illness causing her to be unable to attend the November meeting.

After refreshments were served the members danced to Jack Pershin's "talking" accordion. He was assisted by Mr. Strukel.

The group is to meet at the home of Mrs. Josephine Lunder, 1269 Youngstown Avenue, on the second Thursday of January (this was the selected date for the meetings for the ensuing year). The meeting is to be in the form of a bunco party.

We extend the season's best wishes to all the members of the Slovenian Ladies Union.

Frances Racher, Reporting Sec'y.

Kuhinjski kotiček.

Urejuje Josephine Erjavec.

PRAŠIČEVA RIBICA.

Deni gorko ribico takoj ko je iz prašiča vzameš, za nekoliko časa v mrzle vodo, ravno tako njeno pečico ali mre. Potem pečico nasoli, potresi jo z dišavami (gvirci), limono, zelenim petušljem; semtertja položi peresca rožmarina in lorbarjevega perja. V pečico zavij ribico in lepo peci. Že od začetka je lahko nekoliko z vinom poškropiš.

MEŠANA PRIKUHA.

Duši v kozi na masti zrezano čebulo, zelje, kolerabo, korenje, grah in par krompirjev. Čez nekaj časa, ko je že mehko, dodaj skledico riža in paradajz. To tenstaj toliko časa, da postane riž mehak. To prikuho naloži v obliki venca okrog narezane govedine.

Članica podružnice 20, Joliet.

"HAMBURGER" IN "SPAGHETTI".

Pripravi: 1 funt govejega zmletega mesa, 1/2 funta spaghetti, 1 čebulo, 1 kanto tomatno sauce, soli po okusu. Skupaj peci 1 žlico masti, meso, in zrezano čebulo, da postane rumeno. Mešaj, da se ne prismoji. Tomatno sauce in ravno toliko vode polij po mesu, in praži 10 minut. Spaghetti pa imej kuhane, jih od-

cedi ter jih zraven dodaj, zmešaj in je gotovo. Lahko rabiš spaghetti iz kante, ako se ti tako dopade.

OMAKA IZ SUHIH ČEŠPELJ.

Zvečer namoči pol funta suhih češpelj. Drugi dan jih skuhaj. Ko so kuhana, koščice ven poberi in zmlji ali sesekaj češplje. V ponev deni za pol jajca masti in zarumeni v nji eno žlico moke; ko je lepo rumeno pridaj češplje, zalij z vodo od češpelj, če je pa ni dovolj, pa še s kropom dolij. Ne sme biti preveč redko. Osoli primerno, dodaj malo cimeta, malo limonove lupinice, ter tri žlice sladkorja. Ta omaka (zos ali sok) se prileže k debelim ali širokim doma npravljenim nudelnim.

GRAHOVA JUHA.

Suhi grah namoči čez noč. Drugi dan ga sperj in skuhaj. Kuhani grah odcedi in pretlači skozi sito. V ponvi razbelj 1 žlico masti ali masla, v nji zarumeni eno majhno čebulo; ko je lepo rumena, jo poberi ven na krožnik, na mast pa stresi pretlačeni grah, in prilij goveje juhe ali vroče vode, popoprj malo in osoli. Ne sme biti pregosta.

Mary Urbas, Collinwood, Ohio.

NASVETI.

Sveži hren zelo izboljšaš, ako mu prideneš eno ali dva jabolka, ki jih zribaj kot hren.

Članica podr. 20, Joliet.

Steklenico od mleka se mnogo hitreje in boljše pomije, ako jo takoj pomiješ ko jo izprazniš.

Pozlačene postelje (brass beds) umij z mlačno žajfasto vodo, pa poliraj ali zribaj s sladkim oljem.

Kadar pereš svileno blago prideni zadnji vodi, s katero izplakuješ, nekoliko kisa. Kis namreč odstrani sled mila, katero rado povzroča predčasno razpajanje svilnega blaga.

Volneno blago ne sme nikdar biti namočeno, ribano z milom, ali prekuhan. Napravi žajfno od dobrega lahkega belega mila in mehke vode, ako jo imaš pri roki. Vsako blago ali komad dobro odtresi predno obesiš. Nikdar ne Vsak komad operi sproti in posebej. Začni s tistim komadom, ki je najmanj zamazan. Splakni v mlačni vodi in dobro odtresi predno obesiš. Nikdar ne pusti ležati okrog volnene stvari "fajhtne", ker to jih bo skrčilo.

* * *

Celokupnemu članstvu Slovenske Ženske Zveze želim veselo in blagoslovljeno Novo leto 1933, Slovenski Ženski Zvezi pa mnogo napredka!

Josephine Erjavec.

Navodila za tajnice. Kadar pišete dopise:

1. Odpošljite finančno mesečno poročilo vsak mesec zadosti zgodaj, da dospe na gl. urad zadnji čas 25. dan v mesecu; to je zahteva naših pravil. Je zelo važno za uspešno delo na gl. uradu in točno postrežbo članicam in podružnicam, da se ta zahteva dobesedno izpolnjuje *povsod*, ne samo po nekod. Kjer se ne bo, bo za naprej dosledno takoj obveščena predsednica dotične podružnice.

2. Pošljite s poročilom *vso* odgovarjajočo svoto denarja, ne samo del in obljubo, da bo ostalo poravnano prihodnji mesec. Do sedaj je res vedno bilo vse prej ali slej poravnano povsod, toda gl. odbor zahteva sedaj od vsake podružnice strogo točnost v tem oziru za vsak posamezen mesec *sproti*. Suspendiranje je kuga v SZZ., vendar če članica ne plača ob času in jo podružnica ne more založiti, druge poti ni, kakor da je v mesečnem poročilu označena kot suspendirana in *navedeno njeno ime in naslov*. Suspendirane bodo odslej iz gl. urada obveščene o tem.

3. Ko članica umre, naj pošlje tajnica na gl. urad 1) *izkaznico*, 2) izpolnjeno *Naznanilo smrti*, in 3) *Certificate of Death*. Zadnja listina je potrebna le, če gre za denarno izplačilo; gl. tajnica ne odpošlje čeka, dokler nima v rokah te listine, ki jo navadno dobijo sorodniki umrle potom pogrebnika. Tiskovina *Naznanilo smrti* pa se dobi pri gl. tajnici. Izpolni jo odbor podružnice.

1. Pišite vedno samo na eno stran papirja. To je edino pravilno za spise, ki so namenjeni za tisk.

2. Pišite razločno, posebno imena in naslove.

3. Ne tlačiti besed preveč skupaj; tudi med vrstami naj bo precej prostora za eventualne poprave. Če pišete dopise na stroj, rabite vedno "double space".

4. Skušajte se izraziti kratko, pa jedrnato. Ne prezrite nič važnega, pa tudi ne pišite nič samo ob sebi umevnega in nepotrebnega. Pri pisanju imejte pred očmi korist svoje podružnice in cele SZZ.

5. Dopisi morajo priti na uredništvo do 14. dne v mesecu, drugače ne morejo biti priobčeni v prihodnji številki Zarje.

6. Naši organizaciji primerno bi bilo, ko bi odbornice posameznih podružnic imele na skrbi, da bi bila v VSAKI izdaji Zarje VSAKA podružnica zastopana vsaj s kratkim dopisom.

7. Tajnice in vse dopisovalke sploh prosimo, naj denejo zadosti znamk na svoja pisma in pošiljatve.

“ AVE MARIA ”

Edini slovenski nabožni mesečnik v Ameriki.

Morala bi ga imeti vsaka zavedna slovenska družina. Članice S. Ž. Z., agitirajte zanj in pridobivajte mu novih naročnikov! Pokažite, kaj zmorete in pokažite tudi, da Vam je na srcu napredek katoliškega časopisja! Najlepše se Vam priporočajo

SLOVENSKI FRANČIŠKANI

P. O. Box 443, Lemont, Ill.

